



Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

B E R E T N I N G
O M
F O L K E L I G
D A N S K
R E A L S K O L E
F L E N S B O R G
S K O L E A A R E T

1938

1939



Beretning

om

Folkelig Dansk Realskole

Flensborg

ved Rektoren



Skoleaaret 1938-39

18. Skoleaar

Beretning Nr. 17

I DUBORGSKOLENS GAARD.



Stærkere end Guld og Staal
gik vort gamle Modersmaal
der, hvor Livets Grundvold sprang
sin ukuelige Gang.

Fra Genforeningsmonumentet
i Spang paa Als.

ET HAANDSLAG OVER GRÆNSEN.

Det Ord, som Danmarks Statsminister Søndag den 2. Juli 1938 paa et Folkestævne i Odense, hvor han talte sammen med Norges og Sveriges Statsministre og Finlands Finansminister, rettede til de Danske i Sydslesvig, fortjener at indprentes i de danske Forposters og i det danske Folks, ikke mindst i den danske Ungdoms Bevidsthed:

Vi kalder til Samling om det neutrale, fredelskende Danmark, idet vi føler vor Forpligtelse til at beskytte og hjælpe alle, som taler det danske Sprog, enten de lever inden for eller uden for vort Lands Grænser. Vi faar jævnligt Budskab fra de Landsmænd, der ikke kom inden for Grænsen, da Afstemningen i 1920 afgjorde Skellet mellem dansk og tysk Land. Og vi føler ofte Smerte, naar Budskabet bringer Suk og Klage. Vi vil imidlertid ikke blot fortsætte med Opbygning i Sønderjylland, hvor vi sikrer det tyske Mindretal Frihed til at bevare tysk Kultur og tysk Sprog, vi vil ogsaa med Opmærksomhed følge vore Landsmænd syd for Grænsen og om fornødent yde dem Støtte, hvis saadan tiltrænges.

De Danske syd for Grænsen maa naturligvis indordne sig under de politiske Forhold, der raader der i Landet. De skal ikke blande sig deri, ligesom vi her i Grænselandet afholder os fra Indblanding i andre Nationers Forhold.

Men vi forudsætter, at Følgen deraf maa være, at vi i Danmark kan leve vort Liv i Fred, uden Trusler eller Overgreb. De Mindretal, der lever paa begge Sider af Grænsen, skal behandles anstændigt, men de skal ogsaa optræde som loyale Statsborgere der, hvor de ønsker at udøve deres Gerning.

Vi kalder til Samling og har i Dag Glæden at føle Hjertevarmen fra vore Brødrefolk i Norden, ligesom de Venner, der har bragt os Hilsen og Haandslag. I vore fem nordiske Lande lever Folk, der hver har sine Karaktertræk, som Landene har deres forskellige Natur, men Fred indbyrdes og Fred med Verden det er Maalet for alle fem Lande og Folk, og for dette Maal kalder vi Norden til Samling.

Næstformanden for Dansk Skoleforening, Hr. Redaktør L. P. Christensen, har skrevet efterfølgende, der ønskes optaget i Aarsberetningen:

EN FESTDAG PAA DUBORG-SKOLEN.



Rektor, Dr. phil. Andr. Hanssen.

Den 4. Marts blev en Festdag paa Duborg-Skolen. Over de skønne Buer i Skolegaarden hilste fra Morgenstunden af den danebrogfarvede Vimpel tillige med Flensborgs lysende, blaa-gule Farver — som Skik er ved særlige Lejligheder.

Dansk Spejderkorps's Orkester indledede Dagen med nationale Melodier, og senere samledes alle Skolens Elever, feststemte og glade, omkring fint pynkede Borde i Gymnastiksalen. Det var Rektor, der gav Chokolade; han fejrede sin 60 Aars Fødselsdag, og saa skulde først og fremmest Børnene være med. I sin Tak for det rungende Duborg-Leve, der blev udbragt, mindede Dr. Hanssen Børnene om den største Glæde, de kunde berede ham: ved at blive flittige og dygtige og altid være gode Danske.

Derefter samledes Lærerkollegiet paa Lærerværelset, hvor Inspektør D. Dirks udtalte gode Ønsker for Rektor.

Henad Middag indfandt sig mange Landsmænd i Dr. Andr. Hanssens Hjem for at ønske til Lykke. Paa den sydslesvigske Danskheds Vegne sagde Arbejdsfæller i Folkeraadet, med Redaktør E. Christensen som Ordfører, Tak for Dr. Hanssens Gerning i vor Hjemstavn og tolkede de hjerteligste Ønsker for ham selv og hans kære. I en overordentlig stilfuldt udført Adresse (i blaa Skindmappe med de slesvigske Løver paa Forsiden og Vignetter med flensborgske Motiver) nævntes den lange Aarrække, Rektor Hanssen har virket hernelde.

»I Fronten, i Brændingen kunde Aarene tælle dobbelt, men de gaar hurtigt. Der er altid Slag at forberede og at slaa. Arbejdet venter. Genvordigheder er der fuldt op af. — De danske Forposter er vokset op i barsk Vejr og megen Ensomhed og er præget af det. Men paa sjældne Festdage vil vi gerne helt ud skønne paa en Landsmands betydningsfulde Virke Side om Side med os. De var en af de frivillige nordfra, der efter vor store Skuffelse kom ned til os for at sætte Ploven i Jorden. De organiserede med overlegen Evne et dansk Skolevæsen og har nu i 18 Aar lagt et energisk og vidtspændende Arbejde i det.

De har fulgt med i alt vort Virke, har harmedes og haabet med os, har givet os sjældne Gaver og har utrætteligt søgt at underbygge en dansk folkelig Fremtid paa van-

skøttet dansk Folkegrund. Megen Udsæd er falden paa Sten, en Del har spiret og vil bære Frugt i Tiden, der kommer.«

Dansk Skoleforening overrakte ved Formanden, Grosserer Cornelius Hausen, en Adresse, der var undertegnet af Medlemmerne af Foreningens Forretningsudvalg og udvidede Bestyrelse, som bad Dr. Hanssen om hans Minde til i Dagens Anledning at lade udføre hans Portræt til Anbringelse i Duborg-Skolens Bygning. I denne Henvendelse omtaltes indledende den første Tid efter Folkeafstemningen, da Dansk Skoleforening begyndte sit Virke i Ly af en vordende Mindretalsret. Saa fortsattes der:

»Fra en tryk Skolegerning i en skøn Egn, nær Danmarks Hovedstad, flyttede De herved for — haandfast og med Omsigt — at gøre Deres Initiativ og Deres fremragende Arbejdskraft frugtbringende blandt Landsmænd i Brydningslinjen. Under Deres energiske Ledelse voksede Duborgskolen frem; efter lang Ventetid skød en Række Smaaskoler op som danske Blus ude i Landdistrikterne; henved to Tusinde unge sendtes paa Skoleophold nord for Grænsen; Hundreder af Smaapoder fandt kærlig Pleje og den første danske Vejledning i Børnehaverne; Vandrelærere tog sig af spredt boende Landsmænd mellem Østersø og Vesterhav; Idræt og Spejderliv antog fastere Form; der holdtes Aftenskole, vægtige Foredrag, dyrkedes dansk Sang og Musik. Og samtidig med, at De var levende optaget af alt dette, søgte De at øge Forstaaelsen for Danskhedens Sag — og da særlig den sydslesvigske Skolesag — i alle Egne af vort Fædreland.

De nøjedes ikke med at bygge op og sætte i Gang; De udfoldede øget Iver i Tider, hvor Vanskelighederne næsten kunde synes uoverstigelige. De *kom*, og De *holdt ud!*«

Dr. Hanssen takkede bevæget for de Hædersbevisninger, der blev ham til Del, idet han henlede Tanken paa de mange Landsmænd, der forblev unævnte, men var de virkelige Bærere af det betydningsfulde nationale Virke.

I Løbet af Dagen strømmede det ind med Hilsner i Form af Blomster, Telegrammer og Breve fra Landsmænd og Institutioner syd for Grænsen som overalt i vort Land.

Om Aftenen havde Dr. Hanssens Medarbejdere ved de danske Skoler indbudt Rektor og hans Frue til et festligt Samvær. Her opfriskede Dansk Lærereforenings Formand, Lærer E. Olesen, Erindringer fra Duborg-Skolens første Tid, hvorefter der holdtes en lang Række Taler, deriblandt for Fru Asta Schou Hanssen, der »som den ideelle Hustru hele Tiden havde arbejdet med paa sin Mands Virke«. Der tolkedes ogsaa Hilsen og Tak fra den dansk-sydslesvigske Ungdom.

Den festlige Dag, der havde bragt en overordentlig smuk Anerkendelse af en stor og fortjenstfuld Livsgerning i Grænselandet, sluttede med en Illumination fra alle Duborg-Skolens Vinduer.

★

Nogen Tid efter Fødselsdagen mødte den fungerende danske Konsul i Flensborg, Hr. Dons Møller, paa Duborg-Skolen, hvor han i en smuk Tale gav Meddelelse om, at Hans Majestæt Kongen efter sin Hjemkomst fra Sydfrankrig havde benaaet Dr. Andr. Hanssen, der i Forvejen var Ridder af Danebrog, med Danebrogsmændenes Ærestegn. Dr. Hanssen bad om at betragte denne nye Udmærkelse som en Paa-skønnelse ogsaa af hans Medarbejdere.

Maj 1939.

L. P. Christensen.

TALE VED AFSKEDSFEST FOR AFGANGSKLASSEN.

Fredag den 24. Marts 1939.

Det skete jo i Eventyret — som I alle ved —, at Prinsessen blev lukket ude. Hun havde kysset Svinedrengen for at faa fat i en Skralde. Og Prinsen drejede Nøglen om for sit Kongerige og skammede hende dygtigt ud — og saa kunde hun rigtignok staa derude!

Det var H. C. Andersen, der afgjorde det saadan. Og det saa jo ud til, at han slet ingen Medlidenhed havde med hende. Naar hun bar sig saa tosset ad, saa skulde hun blive ved at staa udenfor!

Men der kom jo en anden Digter, der fortsatte. Det var Holger Drachmann. Han skrev »Der var engang«, og han lod Prinsessen gennemgaa en streng Skole — en Livets Skole —, hvor hun lærte at være et rigtigt Menneske i Stedet for en indbildsk Pyntedukke. Og saa fik hun den Plads i Livet, der tilkom hende.

Men hun maatte altsaa først gennemgaa en Livets Skole.

Den kan være streng nok — men den er alligevel fyldt med Livets Herlighed.

Den Skole, I nu afslutter i Dag, hører med til Livets Skole.

Der er nogen, der siger, at nu begynder den først. Det er naturligvis ikke rigtigt.

Livets Skole begyndte den Dag, I begyndte at leve. Og den bliver ved — saa længe I lever. Men den former sig forskelligt. Og hvert Afsnit skulde gerne være saadan, at det hjælper jer til at løfte nye og større Opgaver.

Man skal paa engang leve — og forberede sig paa det Liv, man gaar ind til.

Naar man arbejder med Eksamen for Øje, saa er det naturligvis Meningen, at denne Eksamen skal være saa god som mulig.

Men det er ikke det eneste Maal. Kundskaberne skulde gerne kunne bruges. Altsaa være levende til Stede. Det kan de blive, naar der arbejdes videre med dem.

Og endelig er de Virkemidler i vor aandelige Udvikling. Et Stof, som sliber og danner vort sjælelige Liv paa mangfoldig Vis.

Og det er en Proces, som vi aldrig bliver færdig med.

Men ved Siden af dette nødvendige Arbejde, som vi og I nu har øvet i nogle Aar — har vi prøvet at give jer noget med herfra, som ikke kan maales med Eksamenskarakterer. Og ikke kan maales ved Summen af nogle Kundskaber.

Vi taler og synger Dansk her. Vi holder vort danske Sprog i Ære. Vi vilde gerne, at I forstaaer, at hele vort Folks Liv og Færd bevæger sig i dette Sprog.

Vi har prøvet at aabne jere Øjne for vort Folks Historie. Det blev alt for lidt. Men dog nok til, at I saa, at vort Folk ikke manglede Evne og Kraft til at udrette Stordaad.

Og det Flag, som vi ikke kan udfolde i fri Luft — det lever sit Liv her inde — sammen med os.

Men uden for os — omkring os — lever et andet Folk, en anden Historie, et andet Flag. De har deres. Vi har vort. Vi vil ikke lade os blænde af det — eller lokke af andre Folks Storhedssyner. Gør vi det, saa bærer vi os ad som Prinsessen, der lod sig lokke af en Skralde. Og saa er det ikke længer Eventyr, men den bitre Virkelighed.

At være dansk — det er paa engang vor Ære og vor Styrke. Det er det — ogsaa for jer. Ingen Trusler og ingen Lokketoner kan ændre det.

Og saa endnu eet: Det kan være, at nogen af jer synes, at I har haft det svært her. Og nu skal I til at have det noget lettere.

Saa vil jeg sige jer: Nej. I har haft det let her, hvor Lærere og Forældre har kunnet hjælpe jer! I maa ikke vente, at næste Afsnit bliver lige saa let. Men Vanskelighederne bliver formentlig af anden Art — og de vil gaa dybere i jert Sind.

Og det kan ske en Dag, at der kommer noget saa tungt, at intet Menneske kan hjælpe jer.

Saa vil jeg raade jer til at huske, at vi her hver Morgen har været samlet for at løfte vort Sind mod Gud. Naturligvis vil der være nogen, der vil haane jer, naar I tror paa Gud. Men hvorfor skal man rette sig efter dem? Hvis vi boede i et evigt Dagslys, vilde vi vel heller ikke tro, at Stjerneerne var til. Den, der tror, at Gud er en Virkelighed — og stoler paa hans Hjælp — han er stærk i alle Vanskeligheder.

Dette er, hvad vi gerne vil, at I tager med. Og hvad enten I nu har taget Eksamen — eller slutter af med et Vidnesbyrd fra Fortsættelsesklassen — saa ønsker vi jer til Lykke med det Resultat, I har naaet! I har Grund til at takke jere Forældre, fordi I fik Lov til at fortsætte indtil nu — og jere Lærere, for det Arbejde, de har haft med jer!

Men Traadene mellem jer og os skæres jo ikke over, selv om I gaar ud af Skolen. I er velkomne her — ogsaa i Fremtiden. Vi vil glæde os over, at det gaar jer vel derude i Livets Skole!

SKOLENS LEDELSE.

Dansk Skoleforenings Bestyrelse:

Grosserer Cornelius Hansen, Formand.
 Redaktør L. P. Christensen, Næstformand.
 Arbejder Heinrich Clausen.
 Fru Redaktør Eli Jessen.
 Malermester P. P. Friis.

Skolens Rektor:

Dr. phil. Andreas Hanssen.

Inspektør:

Dirk Dirks.

Forældredvalg:

Pastor H. F. Petersen.
 Snedker P. Jørgensen.
 Landmand Erich Bückert.
 Fru Lærer Kjems.
 Arbejder Carsten Nissen.

Skolens Kontor:

Duborgskolen, Riddergade 27. Tlf. 1498.

ELEV TALLET APRIL 1939.

1. Klasser:	II R.	I R.	F.	IVa.	IVb.	IIIa.	IIIb.	IIa.	IIb.	Ia.	Ib.	Sum:
2. Elever	15	16	23	23	26	31	28	28	29	24	24	267
3. Piger	5	7	17	12	14	15	14	17	12	12	10	135
4. Dreng	10	9	6	11	12	16	14	11	17	12	14	132
5. Nord f. Gr.	2	2	—	2	2	5	1	2	—	1	—	17
6. Syd f. Gr.	13	14	23	21	24	26	27	26	29	23	24	250
7. Udenbys	6	3	2	5	6	8	5	6	6	3	3	53
8. Indenbys	9	13	21	18	20	23	23	22	23	21	21	214

Forsættelsesklassen er delt i 2 Hold.

Afgang i Aarets Løb: 10. Tilgang: 4.

Afgang 1. April 1939: 68. Tilgang: 56.

NB. Dansk Kommuneskole pr. 1. April 1938: 275 Elever.

FERIEPLANEN.

Ferierne fastsættes af Overpræsidenten for Slesvig-Holsten og er fælles for Skoler i dette Omraade. For Aaret 1939—40 gælder følgende Ferieplan:

Sidste Skoledag:	Første Skoledag:
Paaskeferie:	Onsdag den 12. April 1939
Fredag den 24. Marts 1939	
Pinseferie:	Fredag den 2. Juni 1939
Torsdag den 25. Maj 1939	
Sommerferie:	Tirsdag den 22. August 1939
Lørdag den 15. Juli 1939	
Efteraarsferie:	Torsdag den 12. Oktober 1939
Lørdag den 30. September 1939	
Juleferie:	Torsdag den 4. Januar 1940
Fredag den 22. December 1939	

Paaskeferie 1940: 21. Marts til —?



GENNEM FLENSBORGS CADER.

AARSPRØVEN.

Klasse-Forældremøderne, der i Vinterens Løb er blevet afholdt med alle Klasserne, er traadt i den mundtlige Aarsprøves Sted, saaledes at Foraarsprøven kun afholdes i skr. Dansk, Tysk og Regning. Dog har I. Realklasse maattet aflægge en fuldstændig og Klasse IVa. en delvis Prøve i alle Fag.

Den skriftlige Prøve afholdtes for I. Realkl. fra 6.—10. Marts, og den mundtlige for I. Realkl. fra 11.—16. Marts.

Skr. Eks. for de andre Kl. fandt Sted fra 11.—15. Marts, Mndl. Eks. for Kl. IVa. fra 17.—20. Marts.

SKOLEBESØGET.

I Skoleaaret 1938/39 er der holdt Skole i 232 Dage.

1. Besøgte Skoledage	94,11 %
2. Forsømmelser	
paa Grund af Sygdom	4,74 %
med lovlig Grund	1,06 %
uden lovlig Grund	0,00 %

TANDLÆGENS UNDERSØGELSER.

Tandlæge Uldall har i Aar undersøgt Elevernes Tænder — for de Elevers Vedkommende, der var i Alderen 12—14 Aar, og som gik i Klasserne IIIa, IIIb, IVa og IVb.

Ved Undersøgelsen i Juni Md. 1938 blev 98 Elever undersøgt. Af dem havde 45 Elever sunde Tænder, medens der hos de 53 Elever fandtes 143 syge Tænder.

Ved Undersøgelsen i November 1938 blev 102 Elever undersøgt. 48 Elever havde sunde Tænder, medens der hos de andre Elever fandtes 114 syge Tænder.



VED BELLEVUE I FLENSBORG.

SUNDHEDSTILSTANDEN.

Skolelægens Aarsberetning for 1938/39.

Lægeundersøgelsen af Eleverne fandt to Gange Sted i Lægeværelset. Legemets Højde og Vægt var taget i Forvejen. Ved Undersøgelsen, som foretoges i Børnenes næsten afklædte Tilstand, blev Brystomfanget maalt. Der spurgtes efter forudgaaende Sygdomme, for at kunne drage Slutninger af disse. Undersøgelsen strakte sig over Konstitutionen i Almindelighed, over Benbygningen, Ernæringstilstanden, Udseendet, Hud og Haar, Kirtler, Mund og Svælg, Tænderne i Almindelighed, Øjnene, Hjertet, ev. Broksskade osv. I Beretningsaaret lagdes denne Gang Vægten mere end før paa Ben- og Fodbygningen angaaende X- og O-Ben og Plattfodethed m. m.

Sundhedstilstanden var i Almindelighed bedre end det forrige Skoleaar. Af de grasserende Sygdomme maa nævnes Influenza-Epidemien i Februar og Marts 1939, som overfaldt, omendskønt i let Grad, en stor Del af Befolkningen. Eleverne har været temmeligt forskaanet for Sygdommen. Børnenes Konstitution var bedre. Der var et mindre Tal af underernærede Børn (saavidt Magerhed ikke beror paa Arv og Konstitution). Engelsk Syge i højere Grad fandtes ikke. Af hævede Mandler mærkedes ikke saa mange Tilfælde som før.

Hvad de øvrige Konstateringer i Børnenes Sundhedstilstand angaar, saa svarer disse omtrent til dem i det forudgaaende Aar.

Flensborg, den 22. April 1939.

Dr. Jensen.

Statistik.

Elevernes Konstitution:	god:	mellem:	daarlig:
Drengene:	34 %	58 %	8 %
Piger:	40 %	54 %	6 %

Drengene:Piger og i %: Underernæring (24:19), Tuberkulose (0:0), Skrofulose (2:1), smaa Kirtler (ved Halsen og i Nakken) (50:45), Bleg-sot (22:25), Hjertefejl (9:8), Rachitis (11:4), Skoliosis (let) (2:4), daarlig Holdning (10:8), X- eller O-Ben (4:16), Platfod etc. (24:19), Øjen-sygdom (inkl. Skelen) (10:8), Refraktions-Anomali (13:20), Tunghørhed (3:2), hævede Mandler (13:14), Polyper (3:2), Hudsygdom (3:1), For-størrelse af Skjoldbrusk-kirtlen hos 2 Piger, Navlebrok hos 3 Drengene, Krampeaarer hos 1 Pige.

BØRNEBESPISNINGEN.

De økonomiske Vanskeligheder for vor Forældrekreds og vore Elever er ikke blevet mindre i det Aar, der er gaaet. Tværtimod er de for mange blevet større. Børnebespisningen paa Skoler og i Børnehaver er derfor stadig af den største Betydning. Denne Bepisning gennemføres paa den enkleste og billigste Maade — paa Skolen ved varm Mælk og Rundstykker, i Børnehaverne ved Grød eller Vælling.

Mange Personer og Institutioner har ydet Støtte til denne Bepisning. Her skal nævnes: En Komité i Aarhus — ved Kaptajn Beyer, Elever i St. Knuds Gymnasium i Odense, En Kreds i Kerteminde — ved Lærer Johann Kirsten, Lauritz Andersens Fond, Elever i Ahlmanns-skolen, Sønderborg, En »gammel Muler«, Sønderj. Forening for Nyborg og Omegn — ved Apoteker Gelting-Hansen, Aarhus Kathedralskole — ved Rektor L. Christiansen, Thomas B. Thrige, Odense, Skoleinspektør Bernhard Hansen, Sønderborg, Skoleinspektør W. D. Rasmussen, Odense, Lærerinde Frk. E. Madsen, Flensborg, Lærerinde, Frk. M. Hauch, Skør-ringe, Ryde, En Mellemskoleklasse i Hobro, ved Lærer Hornshøj, Elever i Sonnerup Skole ved Lærerinde Frk. J. Hjelt, Overdyrlæge Kold Christensen og Frue, Graasten, m. fl.

Desuden har Dansk Menighedspleje, Flensborg, gennemført en Bepisning i Vinterhalvaaret 3 Gange ugentlig for 125 Elever.

Tak for denne værdifulde Støtte til vore Elever og Hjem!

BØRNEREJSERNE I SOMMERFERIEN.

Taleden 24. August 1938

i Anledning af 20-Aars-Festen for Børnerejserne.

I de sidste Par Dage har danske Børn hernede fra kørt igennem en stor Del af Danmarks skønne Egne — og taget Afsked. *Taget Afsked* med 5 Ugers dansk Sommer, hvoraf langt den største Del var Solskin. Taget Afsked med Hundreder af gode Mennesker, som i den Tid har været deres Værge og har sørget for dem paa bedste Maade. Det er Danmark, de har oplevet, *saadan som Danmark er, naar det er bedst*: naar det bøjer sig mod den Del af sine Børn, der lever uden for vort Riges Grænser. Det er ikke saa let for disse Børn at tage Afsked. —

For *tyvende Gang* er det sket, at en Børneskare paa flere Hundrede danske Børn her nede fra har været Gæster i Danmark og har nydt godt af alt, hvad Danmark dækker sit Bord med. Nogle af »Børnene« fra 1919 og de nærmest følgende Aar er nu oppe i 30-erne. Forlængst gifte — og har selv Børn. Vi er i den Tid naaet et Stykke ind i næste Generation. Det blev til mange Tusinde Børnebesøg, og der er herved knyttet mangfoldige Traade mellem Familier i Danmark og Familier i Flensborg og Sydslesvig.



Generalinde Julie Ramsing.

Vi ved godt, baade deroppe og hernede, at det ikke var alle disse Børn, der *var*, som de skulde være. Der har været Skuffelser baade *der* og *her*. Men kunde det være andet?

Den Del af det danske Folk, der lever syd for Grænsen, har gennem flere Slægtled været skilt fra deres Moderland — og har, som vi alle ved, ikke kunnet deltage i den lykkelige Udvikling, som Danmark har gennemgaaet, aandeligt og materielt. I Stedet for har de levet under Trykket af et andet Folk, der hensynsløst forfulgte Sprog og Sindelag. Det kunde ikke undgaas, at der herved satte sig Mærker i den unge Slægts Sind — og at der maatte gaa lang Tid, inden man i Danmark fuldtud forstod dette.

Desto større er det *Offer*, der er bragt fra alle de Hjem i Danmark, der modtog disse

Børn. De har gjort det, skønt de selv kunde have Vanskeligheder nok. De tog Ansvarret og bragte Ofret — og det skal de have Tak for!

Men for at Sagen kunde løses, maatte der *Ledere* til. Og de kom. Rundt omkring fra Danmark tog gode Mænd og Kvinder Ordet for at faa Sagen organiseret. Og i Spidsen for dem Fru Generalinde *Julie Ramsing* — i de senere Aar assisteret af sin Datter, Fru *Bendixen*.

Det er et stort Arbejde at organisere denne Sag. Og det er endnu større at fastholde den og gennemføre den Aar efter Aar — utrættelig.

Den Kreds af Mænd og Kvinder fortjener vor Tak — og Børn, Forældre og Skoler siger dem af Hjertet Tak for dette Arbejde, der skabte Sundhed og Glæde hos disse mange Børn — og for manges Vedkommende har givet dem det Tilskud, der reddede Livet!

Fru Generalinde Ramsing! Det er et smukt Jubilæum, De fejrer i Aar! De kunde ikke fejre Jubilæum paa nogen smukkere Sag. Vi beundrer Deres Energi og Organisationsevne. Vi glæder os over Deres varme Hjerte. Vi ønsker Dem til Lykke! Vi takker Dem og hylder Dem!

DUBORGSKOLENS NIENDE LEJRSKOLE.

I. Realklasse i Rønshoved.

I Aar havde I. Realklasse det Held den første Uge at være i Lejrskole paa Rønshoved sammen med ca. 50 Elever med deres Lærere fra Ahlmann-Skolen i Sønderborg. Det blev en Oplevelse ud over det almindelige; for Sønderborgerne var glimrende Kammerater, hvis Humør satte Præg paa denne den første Del af Opholdet. Da de var rejst, blev der lidt stille, og maaske følte vi os i Begyndelsen noget ensomme og forladte; men det hjalp, da vi fik et Par udmærkede Ekskursioner først til Dybbøl med Afstikkere til Kobbelskoven med Kronegen, til Egersund og Graasten, hvor vi overværede en Koncert af Københavns Politiorkester, dernæst til Nørre Smedeby Skærvefabrik med en Tur ad Oksevejen til Gejlåa. Disse to Ekskursioner var ogsaa de eneste længere Ture, vi foretog i Studiejemed; for Egnen omkring Højskolen byder paa saa mange Muligheder, at man umuligt kan naa at udnytte dem alle i den forholdsvis korte Tid, Lejrskolen varer, og hvorfor gaa over Aaen efter Vand?

En Eftermiddag kørte vi til Sønderborg, hvor vi — efter Indbydelse fra Rundskue-Komiteen — overværede Generalprøven paa Stavnsbaands-Skuespillet »Gry«. Vi takker Rundskue-Komiteen og Grænseforeningen for Sønderborg Amt, der sparede os for at cykle. — Sidste Aften tilbragte vi i Grænsehjemmet sammen med Elever fra Tønder Statsskoles Øvelsesskole og St. Jørgens Skole i Sønderborg. Her var vi for anden Gang til Lejrbaal sammen med Kammerater fra Danmark, idet vi allerede i Rønshoved — sidste Aften, Ahlmann-Skolen var der — havde Lejrbaal, en meget smuk Aften. Efter Baalet var vi inviteret til Afskedsfest af Hr. og Fru Forstander *Aage Møller*, der nu for 10. Gang havde aabnet Dørene for en Klasse fra Duborgskolen. Ved Festen fik vi til Erindring overrakt et Jubilæums-Bordflag, fra Ahlmann-Skolen.

At nævne alt, hvad vi har oplevet af smukt og interessant, lader sig ikke gøre her; men en Lejrskole er jo heller ikke blot en Forlængelse af Sommerferien, som mange maaske kan være tilbøjelige til at tro. Nej, der arbejdes, og vel betydeligt mere end hjemme paa Skolen. Hvad er det da, der gør, at en saadan Tid føles som en Slags Ferie, en Tid, man glæder sig til længe forud og længes tilbage til, naar den er forbi? Det er mange Ting i Forening: det daglige Samvær, der styrker Kammeratskabet, det sunde Friluftsliv, Sport, Svømming, Udflugter med nye Oplevelser og Indtryk samt ikke mindst den praktiske Maade at lære paa ved Selvsyn og Selvstudium. Man siger, at selvgjort er velgjort, og i hvert Fald giver selvgjort Arbejde Tilfredshed og Selvtillid: det ranker Ryggen at

kunne selv. Vi føler, at vi baade har haft Glæde og Udbytte af Lejrscoleopholdet, hvorfor vi takker alle, der har været med til at muliggøre det, nemlig Duborgskolen, Sønderjydske Skoleforening samt Hr. og Fru Forstander Møller for Gæstfrihed og Venlighed. O.N.

SKOLE-IDRÆTSSTÆVNET I SØNDERBORG.

I Dagene fra den 13.—15. Maj var Duborgskolens Realklasser Deltagere i det 13. danske Gymnastik- og Idrætsstævne for Skoledisciple. Vejret, som i Dagene forud havde givet Anledning til Bekymringer, blev det bedst mulige under hele Stævnet. Allerede Torsdag d. 12. startede vi i højt Humør. Turen gik ad Fjordvejen, over Dybbøl og Sønderborg ud efter Arnkil til. Paa Rønhave blev vi modtaget af Forpagter *Lorenzen* og Lærer *Poulsen*, Skovhuse, der fordelte os til vore Værter. Overalt i Hjemmene blev vi modtaget med den største Gæstfrihed og Hjertelighed, der gjorde, at vi straks følte os hjemme, og som vi ogsaa her gerne vil have Lov til at sige Tak for.

Fredag Morgen startede vi tidligt til Sønderborg; paa den smukke, nye Ahlmannskole blev der budt os et særligt Velkommen af Lektor *Knudsen*. Vi deltog derefter i Udmarchen fra Slotspladsen til Stadion gennem den festklædte, flagsmykkede By. Opmarchen paa Stadion var imponerende, hele den store Inderkreds fyldt af Skoleungdom fra alle Landets Egne, og paa forreste Række alle Skoleflagene. Efter Aabningshøjtideligheden begyndtes der straks paa Opvisningerne, der indledes med en Masseopvisning af 150 Piger fra Sønderborg. Derefter fulgte Gymnastikopvisninger paa tre Tribuner; Fodbold-, Haandbold- og Langboldkampe og Konkurrencer i Fri Idræt. Der var nok at se paa for os, som foreløbig var Tilskuere; noget af det mest imponerende var næsten den Præcision, der beherskede hele Stævnet. Alle Tider blev overholdt paa Minuttet. Kl. 15,30 var Dørene i Ilden. Vi var noget handicappede af, at vi lige havde begyndt et nyt Skoleaar, medens de danske Skoler først begynder efter Sommerferien. Vort Hold var derfor noget uensartet, men den i den sidste Tid gennemførte Morgentræning fra 7—8 havde alligevel sammenarbejdet Flokken saadan, at vor Opvisning gav et pænt Helhedsindtryk. Vi havde den Ære at blive transmitteret i Statsradiofonien.

Fredag Aften var vi til Fest i Ulkebøl Forsamlingshus. Her sang Duborgskolens Sangkor, og efter Kaffebordet fulgte Talerne Slag i Slag. Paa Duborgskolens Vegne udtaltes der en Tak til Stævneledelse og Værter, fordi vi fik Lov at være med og faa den Oplevelse at føle os som en ligeberettiget Del af det danske Folk.

Om Lørdagen var det vore Pigers Tur til at optræde, og deres Opvisning var en virkelig Nydelse at se paa. Til Trods for, at ogsaa de kun havde haft ganske kort Tid til Træning, havde de opnaaet et virkelig godt Resultat, baade gymnastisk og æstetisk set.

Lørdag Eftermiddag deltog vi i Afslutningshøjtideligheden paa Stadion. Duborgskolens og Ansgarskolens Flag stod i forreste Linie, og vi var de første, der fik overrakt den smukke Faneplade, som blev uddelt til alle de Skoler, der havde deltaget i dette ualmindelig smukke og vellykkede Stævne. Til sidst sænkedes Stævnets store Flag til Tonerne af »Fra Himlen er du faldet«.

Vort Besøg var dog dermed ikke afluttet. Endnu engang lagde vi Beslag paa vore Værters Gæstfrihed. Søndag Formiddag deltog vi i et afsluttende Møde i Kongeskansen paa Dybbøl, hvor Rektor *West* fra Sønderborg Statsskole og Formanden for »Det unge Grænseværn«, *P. Marcussen*, talte til os, og sønderjydske Skoleelever under Ledelse af Lektor *Chr. Ottesen* sang for os. Efter Mødet begav vi os til Fællesgraven ved Landevejen, hvor vi nedlagde en Krans og sænkede vore Faner til Ære for dem, der her havde givet Livet i Kampen for Sønderjyllands Danmark.

Derefter tog vi Afsked med Skoleinspektør *Bernhard Hansen*, der hele Tiden havde været vor gode Skytspatron, og saa gik det hjemad. B.

DE DANSKE SKOLERS IDRÆTSSTÆVNE

paa Stadion Lørdag d. 16. Juli var begunstiget af dejligt Vejr, og selvfølgelig var Stemningen høj fra Morgenstunden af. Klokken 9 samledes Børnene fra de danske Skoler i Flensborg, Jaruplund, Harreslevmark, Langbjerg og Ladelund med deres Klasselærere paa Pladsen vest for Havnevej (ved Rutebilstationen). Her spillede Spejderorkestret under Ledelse af Lærer *Oscar Nielsen* et Par Minutter, og derefter paabegyndtes Udmarchen til Stadion med Spejderorkestret i Spidsen. De Hundreder af Børn, der marcherede klassevis under Ledsagelse af deres Klasselærere, dannede en lang Formation paa den stærkt befærdede Havnevej; men takket være god Orden og Disciplin klarede alle Skærerne let og uden Vanskeligheder. En Del Forældre, der til Trods for Lørdagstravlheden havde kunnet afse Tid til at overvære Festen, tog med ud til Stadion.

Efter Ankomsten foretoges Omklædningen i en Fart, og snart stod de første 12 sejr-sikre Hold klar ved seks Boldbaner. Knap en halv Time senere tog andre 12 Hold fat paa de samme Baner, og da de var færdige, stod de næste 12 Hold rede til at maale Kræfter. Foruden disse 18 Kampe paa Boldbanerne udkæmpedes der endnu tre Boldkampe. Derefter var det Løbenes Tur. Der var baade Stafetløb Banen rundt og Krydsstafet. Saavel Boldkampene (Rundbold, Haandbold, Langbold og Nævebold) som Løbene gennemførtes med største Nøjagtighed. Drengene og Pigerne i de forskellige Hold satte selvfølgelig deres Kræfter ind for at hente Sejren og Æren hjem til deres eget Hold. Men da det nu engang er saadan indrettet i Verden, at ikke alle kan sejre, blev der jo ogsaa en Del tabende Hold. Dette til Trøst for dem, der ikke fik nogen Sølvplade.

Ved Ettiden var Kampene afsluttet, og Duborgskolens Rektor, *Dr. A. Hanssen*, oplæste Dagens Resultater for den samlede Børneskare samt uddelte Sølvplader til de sejrende Hold. Kort efter var den myldrende Skare dansk Skoleungdom forsvundet fra Pladsen. Da Børnene havde faaet Lov til at tage hjem lige fra Stadion, blev der ikke nogen sluttet March hjemad, svarende til Udmarchen.

Baade Børnene og Lærerstaben har sikkert været glade for Dagen, der dannede en smuk Lejlighed til at samles kort før den lange Sommerferie. Det fremhævedes Gang paa Gang, at Stadions Baner er ganske fortrinlige, og man hørte Udtalelser, der gik ud paa, at man forhaabentlig hvert Aar kan faa stillet Stadion til Raadighed for det aarlige Skole-Idrætsstævne. Kommunalbestyrelsen har her vist en Imødekommen, som der er Grund til at anerkende.

I tidligere Aar har det aarlige Skole-Idrætsstævne som bekendt været afholdt her, paa Efteraaret. I Aar har man imidlertid ment at burde lægge det før Sommerferien, ikke mindst med Henblik paa det danske Ungdoms-Idrætsstævne, der er fastlagt til den 11. September. Ogsaa dette Stævne vil kunne finde Sted paa Stadion. (»Flensborg Avis«.)



PAA WESTERHOLZ.

LÆRERKOLLEGIET.

Rektor, Dr. phil. Andreas Hanssen, f. 4. 3. 1879, ans. 1. 8. 1921.
Inspektør Dirk Dirks, f. 3. 5. 1901, ans. 1. 4. 1923.
Lærer Niels Juel Billum, f. 24. 8. 1896, ans. 1. 4. 1922.
Lærer Niels Christensen, f. 8. 4. 1906, ans. 1. 4. 1935.
Lærer F. Dinsen Hansen, f. 4. 9. 1901, ans. 1. 9. 1926.
Lærer, cand. phil. Heinrich Fischer, f. 3. 3. 1904, ans. 1. 4. 1926.
Lærer Peder Jensen, f. 3. 8. 1893, ans. 1. 5. 1923.
Lærer, cand. mag. Thomas Madsen, f. 1. 12. 1903, ans. 1. 8. 1933.
Lærer Hans Meng, f. 19. 7. 1901, ans. 1. 4. 1929.
Lærer Oscar Nielsen, f. 20. 9. 1906, ans. 1. 8. 1933.
Lærer Ejnar Olesen, f. 8. 2. 1895, ans. 1. 10. 1922.
Lærerinde, Frk. Magda Flogt, f. 13. 1. 1901, ans. 1. 4. 1922.
Lærerinde, Frk. Elisabeth Madsen, f. 1. 5. 1878, ans. 19.10. 1920.
Lærerinde, Frk. Inger Margrethe Ottosen, f. 2. 5. 1897, ans. 15. 4. 1927.
Lærerinde, Frk. Inger Oxenvad, f. 11. 12. 1911, ans. 15. 8. 1937.
Haandgerningslærerinde, Frk. M. Schlesinger, f. 12. 4. 1885, ans. 12. 9. 1921.

Cand. mag. Johannes Bückert vikarierer for Lærer, cand. phil. H. Fischer, der indtil videre er knyttet til Dansk Kommuneskole.

FORÆLDREMØDER.

Realklassernes Forældremøde fandt Sted Torsdag d. 22. September Kl. 7½. I II. Realklasse havde Hr. Th. Madsen Dansk og Hr. Meng Tysk. I I. Realklasse formede Timen sig som Lejrskole, hvor Redskaber til Undersøgelse af Vejret, til Højdemaaing, til Tidsbestemmelse osv. var opstillet paa Gulvet, og Hr. O. Nielsen talte med Eleverne om disse Emner. Hr. Billum talte med dem om geologiske Emner, Hr. Olesen om Svampene. Endelig sang Frk. Ottosen og Hr. O. Nielsen med Eleverne nogle Sange fra Lejrskoleopholdet.

Ved Sammenkomsten bagefter viste Hr. Billum et Par Serier farvelagte Lysbilleder. Der blev sunget et Par Sange, og Rektoren maaned til Sammenhold om de danske Skoler og Foreninger.

Fjerdeklassernes Forældremøde blev afholdt Torsdag d. 27. Oktober. I IVa-Klasse havde Hr. Niels Christensen Tysk, hvorefter Klassen deltes: Pigerne havde Gymnastik med Frk. I. Oxenvad, og Drengene havde Bøgers Brug med Hr. Dinsen Hansen. I IVb-Klasse havde Hr. Th. Madsen Historie og Hr. N. J. Billum Regning. Derefter samledes Forældre og Lærere i Tegnesalen, og her fortalte Hr. Hans Meng om Fortsættelsesklassens Lejrskole i Rudbøl — og viste smukke, farvelagte Lysbilleder fra Elevernes Færden i Egnen derude.

Fru Boller rejste Spørgsmaalet om en Udvidelse af Fortsættelsesklassens Læseplan. Hr. Sønnichsen sluttede sig hertil. Rektoren udtalte sin Glæde over disse Ønsker.

Tredieklassernes Forældremøde afholdtes Fredag d. 25. November. I IIIa-Klasse havde Frk. Flogt Regning og Hr. Jensen Dansk. I IIIb. havde Hr. Kjestrup Regning og Hr. Olesen Naturhistorie. Ved den efterfølgende Sammenkomst i Tegnesalen talte Hr. Kjestrup om Regneundervisningen. Fru Lærer Kjems talte paa Forældrenes Vegne om Skolen og manede til Sammenhold om de Værdier, Danskheden havde. Rektoren sluttede sig hertil og gav Oplysning om et større Møde, der var forberedt.

Fortsættelsesklassens Forældremøde Torsdag d. 8. December refereres efter »Flensborg Avis«:

Et smukt Samvær paa Duborgskolen.

Paa Duborgskolen holdtes der Torsdag Aften Kl. 7½ et godt besøgt Forældremøde med Fortsættelses-Klassen. Deltagerne samledes i Tegnesalen ved flagsmykkede Teborde til en Aften, som havde faaet et særlig festligt Præg.

Efter nogle indledende Ord af Rektor, Dr. Hanssen lod Lærer Meng, der i Aar har været Leder af Lejrskolen i Rudbøl, Eleverne fortælle om deres mange og spændende Oplevelser paa Vestkysten. Ved venlig Imødekommen fra Det unge Grænseværns Side kunde »F-Klassen« rykke ind i Grænseværnets Vandrehjem i Rudbøl, der blev Centrum og Udgangspunkt for en Række lærerige Udflugter. Oplevelserne derude blev genoplivet i kvikke og klare Smaaskildringer, som sikkert har givet Forældrene et udmærket Indblik i Klassens Sommerarbejde. Dertil bidrog yderligere en Række smukke Farvefotografier og en lille Lejrskolefilm, Lærer Meng havde optaget derude. En Serie Billeder behandlede Fortsættelsesklassens Aarhus-Tur.

Ind imellem sang Eleverne under Ledelse af Frøken Ottosen nogle en- og tostemmige Sange, og Lærer Meng sluttede af med at henvise til det Arbejde, der gøres i Fortsættelsesklassen, og med at opfordre Forældrene til at lade deres Børn nyde godt af det. Saa viste W. Lange en Film, der klart og indtrængende gjorde Rede for det velsignelsesrige Virke, som muliggøres ved Julemærke-Indsamlingen i Danmark.

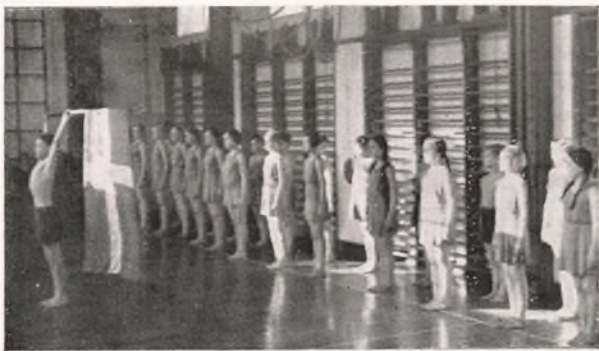
Inden Mødet begyndte, havde Forældrene Lejlighed til at se paa Klassens skriftlige Arbejder og de nydelige Haandgernings- og Sløjd-sager, der er blevet til i Aarets Løb.

Torsdag d. 19. Januar blev Andenklassernes Forældremøde afholdt. I IIa. havde Hr. E. Olesen skriftlig Dansk og Frk. M. Flogt Regning. I IIb. havde Hr. Dinsen Hansen Regning og Hr. Niels Christensen Historie.

Ved det efterfølgende Møde mellem Forældre og Lærere talte Hr. Niels Christensen om Historieundervisningen og Hr. Olesen om Danskundervisningen. Rektoren mindede om det store Forældremøde i Februar.

Førsteklassernes Forældremøde afholdtes Torsdag d. 9. Februar. I Ia. havde Hr. Bückert Tysk og Hr. Kjestrup Historie. I Ib. havde Frk. I. Ottosen Dansk og Hr. N. J. Billum Tegning. I Ic. havde Hr. N. Christensen Dansk og Tysk.

Ved den efterfølgende Forældresammenkomst, der havde samlet 80 Deltagere, talte Hr. Billum om Tegneundervisning, dens Metode og Maal, og Hr. Christensen om Sprogundervisningen. Endelig betonedes Rektoren, at de danske Skoler var de eneste, der plejede begge Grænselandets Sprog og saaledes virkelig forberedte Grænselandets Børn.



GYMNASTIK VED FORÆLDREMØDET.

DET AFSLUTTENDE FORÆLDREMØDE

fandt Sted Søndag d. 26. Februar. Herom findes i »Flensborg Avis« følgende Referat:

Foraarets store Forældremøde paa Duborgskolen med et righoldigt Program samler i Regelen fuldt Hus. Det blev ogsaa Tilfældet i Søndags; da var der endog myldrende fuldt. Unge og ældre, Forældre fra By og Omegn og Venner af Skolen havde fulgt Indbydelsen. Det blev altsaa, som det plejer, et Stævnemøde, ved hvilket mange fik Lejlighed til at veksle Haandtryk og Ord.

Klokken 2 var Dørene slaaet op; fra da af havde man Adgang til en Besigtigelse af den omfattende *Udstilling af Elevarbejder*, der var ordnet med Omhu og Smag. Der saas en Haandgjernings-Udstilling, som allerede ved sit Omfang fortalte, at mange flittige Hænder havde været i Arbejde. Det var baade Skolens Elever og dem, der havde gaaet i Aftenskolen, der nu fremlagde det Resultat, der var opnaaet under Ledelse af Haandgjerningslærerinde *Marianne Schlesinger*. Det udstillede spændte vidt, lige fra nydelige Dukkedragter til nyttige Klædningsstykker, Puder, vævede Ting og meget mere. Selv om Spindesiden vel nok var mest optaget heraf, kunde de mandlige Gæster ogsaa glæde sig, og det var med venlige Øjne. Folk færdedes fra Bord til Bord i de rummelige Udstillingslokaler, hvis Vægge var beklædt med Tegninger, saa disse baade fik en god Plads og var overskuelige og afgav en god Ramme for de øvrige Udstillinger. *J. Billum* og *O. Nielsen* havde ordnet denne Side af Sagen, saa det var let at se, hvad Skolens fire Underklasser evnede paa Tegningens Omraade. Hvad de mindste af de udstillende angaar, lagde man Mærke til deres Farvesammensætninger med Klæbepapir; en god Maade at opøve Farvesansen paa.

Slojd-Udstillingen vækker altid særlig Interesse. Her er der noget at tage og føle paa. Lærerne *E. Olesen* og *N. J. Billum* har den særlige Opgave at opdrage paa det Omraade. Udstillingen var ordnet saaledes, at Fremskridtene var lette at følge. Øverst havde saa *Aftenskolens* Deltagere, der havde arbejdet under Lærer *Billum*, faaet en særlig Udstilling, der vidnede om de voksnes Interesse for Skrivebord og Stol, Køkkenskab og Lænestole, som

Nutiden forstaar at gøre bekvemme, Boghylde, Trappetige og lignende. Ikke mindst denne Del af Udstillingen blev taget meget grundigt i Øjesyn af mange af de besøgende.

Kl. 3 havde en stor Forsamling taget Plads i Gymnastiksalen. Rektor Dr. *Hanssen* bød Velkommen, og Sangen »Som en rejselysten Flaade« blev sunget. Derefter begyndte Gymnastikopvisningen. Fjorten friske Piger fra 3. Klasse, i nydelige Dragter, marcherede syn-gende ind i Salen og gav derefter under Ledelse af Frøken *Oxenvad* en Time i Gymnastik til Musikledsagelse. Plastiske Danse er naturligt flettet ind imellem de øvrige Øvelser, og Opvisningen fulgtes med levende Interesse.

Et Drengehold fulgte efter. De maatte slide i det og lægge Kræfterne ind under Lærer *Büchert* korte Kommando. Staaende Øvelser, der skoler alle Muskler, og Spring, der ægger Kappelysten, er altid fornøjelige at følge.



MENUET.

En *Menuet*, danset af to skælmske Par, dannede Afslutningen. Toner og Rytme skaber Stil, og Barn og voksen er lige optaget af den smukke Dans. Der tænkes paa Sundhed, Skønhed og Harmoni, mens Opvisningerne skifter.

Som et Led i det hele fulgte *Valget af Forældre-Udvalg*. Det bestaar derefter for det kommende Aar af Fru *Anna Kjems*, Snedker *P. Jørgensen*, Arbejdsmand *Carsten Nissen*, Pastor *Petersen* og Gaardejer *E. Büchert*.

Sidste Del af Mødet foregik i *Festsalen*. Skolens Elevkor indledede her med, under Ledelse af Frøken *I. M. Ottosen*, at synge en Række Sange. Det drøner i Gader og Gyder (en svensk Melodi), Mozarts ABC., Krist stod op af Døde (Melodi fra det 12. Aarhundrede) og endelig Sangen om Roselil.

Nu var det Forfatteren *Chr. Demuth* og *Fru* fra Aabenraa, der fik Ordet, idet de reciterede Carl Gandrups Skuespil »Kongeligt Blod«. De oprullede et Stykke Danmarks-Historie, skildrede et Menneskes Liv og Kamp, viste, hvilke voldsomme Magter der kan bo og bygge i et Menneske, Haab og Harme i Ynde og Voldsomhed. Noget, der er højt, hel-ligt og dyrebart, lofter op; stærke, delvis lave Kræfter, tørner imod — og Dramaet er aabenbart.

Dr. *Hanssen* takkede kort, mens Forsamlingen ved stille at rejse sig hyldede de to, der saa mesterligt havde levendegjort et Digtværk.

Alt i alt blev det en rig Eftermiddag, Timer, fyldt med Arbejde og Indhold.

BIBLIOTEKERNE.

Haandbiblioteket forøget med 30 Bind. Samlet Antal 565 Bind.
Laant fra Flensborghus Bogsamling 164 Bind, fra Lærerbiblioteket
10 Bind.

Lærerbiblioteket forøget med 6 Bind. Samlet Antal 1033 + 6
= 1039 Bind.

Børnebiblioteket: udgaaet 55 Bind, indgaaet 56 Bind. Samlet
Antal 761 Bind.

Udlaan: F.-Kl. 45; IV a.: 117; IV b.: 216; III a.: 60; III b.: 102;
Kl. II a.: 246; II b.: 90.

Samlet Antal Udlaan: 876 Bind.

SKOLESPAREKASSEN.

Beretningen omfatter foruden Duborgskolen tillige en Afdeling ved
den herværende danske Kommuneskole.

I Tiden 1. 4. 1938—31. 3. 1939 er der indskudt 1771,15 Mk. I Rente til-
skreves 75,92 Mk., og der udbetaltes 1255,30 Mk.

Gennemsnittet af alle Sparernes Indskud (Duborgskolens + Kom-
muneskolens) var 7,01 Mk. pr. Sparere.

I det forløbne Aar har 58,25 % af Duborgskolens Elever været Spa-
rere, og disse har i Gennemsnit indskudt 8,18 Mk.

De flittigste Sparere faar tilskrevet Sparepræmier.

P. Jensen.

LEGATER.

Nikleander og Ninus Nissens Legater er i Aar uddelt til
Otto Jørgensen (I. Realkl.). Rentebeløbet var Kr. 402,29. Legatets
Bestyrelse er Borgmester, Dr. E. Kaper og Grosserer Cornelius
Hansen, i Samraad med Skolens Rektor.

Provst Simonsens og Hustrus Legat for Duborgsko-
len er i Aar uddelt til Gudrun Witte (I. Realkl.). Rentebeløbet var
Kr. 231,29. Legatets Bestyrelse som ovenfor nævnt.

Mørk-Hansens Legat, stiftet af Enkefru J. Mørk-Hansen,
Esperance-Allé 9, Charlottenlund, og hendes Datter Katrine Mørk-
Hansen, uddeles af Skolens Rektor. Rentebeløbet var RM. 20,04, der
deltes imellem Eleverne Thea Baumgarten og Sigurd Peter-
sen, begge fra IVa.

Antikvar Carl Julius Petersens Hjælpefond har i Aar
bevilget os 400 Kr. De gaar til Fripladser paa Skolen.

Apoteker Nikolai Edinger Balles Legat til Dansk-
hedens Bevarelse i Sønderjylland. Legatets Bestyrelse er
Overretssagfører Manthey Wagner, Rektoren ved Sønderborg
Statsskole og Rektoren ved Duborgskolen. Renterne gives afveks-
lende til de to nævnte Skoler. For Aaret 1938 gik Renterne til Sønderborg.

Hr. Sagfører Chr. Linde, Fredensborg (født i Flensborg 1864) har for trettede Gang skænket Skolen et Beløb til Indkøb af Sølgaver til flittige Elever, der har afsluttet med Eksamen. Beløbet blev anvendt saaledes, at Thea Bückert og Kaj Lorenzen i Afgangsklassen hver modtog et Sæt Solvtøj (Ske, Kniv og Gaffel), mærket med Inskriptionen: »C. Linde og Hustrus Legat, Duborgskolen 1939.«

Dansk-Legatets Bogpræmie til den Elev, der faar den største Eksamen i Dansk og Historie, tilfaldt i Aar Hans Jessen. Han fik 8 Bind nordisk Litteratur.

SØSTRENE DUEHOLMS LEGAT.

Legatets fulde Navn er »Søstre af Ribe, Sophie og Ingeborg Dueholms Flids- og Opmuntringslegat for Børn i Duborgskolen, Folkelig Dansk Realskole, Flensborg, og Børn i Den danske Kommuneskole samme Sted«. Legatets Formue er 4072 Kr. Renterne heraf skal hvert Aar anvendes til Flids- og Opmuntringspræmier som ovenfor nævnt.

Legatbestyrelsen bestaar af Biskoppen over Ribe Stift (Formand), Viceinspektør, Kaptajn Ipsen, Ribe, og Formanden for den lokale, sønderjydske Forening.

Den 4. November 1938 uddeltes Legatet for anden Gang. Det samlede Beløb var 193 Kr., fordelt ligeligt mellem de to Skoler. 7 Elever ved Duborgskolen og 10 Elever ved Kommuneskolen fik hver en Flidspræmie, bestaaende af Brugsgenstande af forskellig Art.

STUDENTERKOLLEGIET VED AARHUS UNIVERSITET.

Christian Skriver Simonsens Værelse, der er oprettet af »Sønderjydske Forening for Aarhus og Omegn« for testamentariske Midler efter Skrædder Chr. Skriver Simonsen, er for indeværende Aar bevilget stud. mag. Henrik Grønning, født i Flensborg.

Duborgskolens Rektor bortgiver Værelset.

G A V E R.

Til Eleverne: Frk. *Petrine N. Qvist*, St. Kongensgade 40, København K.: En Bogpakke. Lærer *V. Langmack*: 18 Børnebøger. Skoleinspektør *Bernhard Hansen*, Sønderborg: 22 Eksemplarer af »Lejrskolens Maaleapparater«. Læge *H. Westergaard*, Jordløse: 19 Bd. engelsk Litteratur. »Grænsforeningen« ved General *Birkø*: 300 Eksempl. af »Kort over den sydlige Del af Danmark«, udarb. af Geodætisk Institut. Pastor *K. Grøn*, Kvivig, Færøerne: En Mængde Traktater og Billedhefter. Lærer *S. Ravn*, Viborg: Nogle Kasser Bøger. Lektor *C. Amorsen*, Roskilde: 1 Kasse Bøger. *Svend Kjems*, Harreslev: 60 Børnebøger. Lædervarefabrikant *Fr. Lorenzen*, Svendborg: 144 Læder-Penalhuse og 2 Gros Blyanter. *Silva Petersen*, IIIa: 8 Bøger.

Til Aftenskolen: Til Julelodtrækning: Gaver fra Grossererne *Cornelius Hansen*, *Uldall*, *M. C. Holst* og *J. C. Møller*, Købmand *Andersen*, *Flensborghus' Bogsamling*, Boghandler *Otto Nielsen*, Restauratør *Max Karpfen*, Lærerinderne Frk. *E. Madsen* og *M. Schlesinger*, Grosserer *J. C. Poulsen*, Fru Generalinde *Ramsing* (Kager til Kaffen).

Til Lærerbiblioteket og Skolens Læsestue: Lærer *A. R. Schacht*: Kyrre og Schacht: Den praktiske Mellemskole. Grundbog *I. C. Amorsen*, Klosterengen,

Roskilde: Nogle Aargange af »The National Geographic Magazine«. Chr. F. Romers Boghandel, Skindergade 29, København: 10 Eks. af Nationalkalender. Pastor Balslev, Erikshaab, Højrup: 2 Bind af Den danske Ordbog (Fortsættelse). Kgl. Dansk Konsulat, ved Konsul Dons Møller: »Nordens Betydning i Verdensøkonomien« og »Nutidens Island«.

Til Skolens Samlinger: Snedker Koch, Flensborg: 2 udskaarne Bambusrør. Karl Høppner i Kl. IIIb.: 1 Par kinesiske Brilller. Frk. Ingeborg Wildau: En Krystaldannelse fra Island. Hans Gerhardt Rehm (tidligere Elev), Lyksborggade 2: En Samling Redskaber fra Stenalderen. Frederik Maas, I. Realkl.: En Samling Biller.

Til Skolens Udsmykning og Materiel: Direktør V. Holm Jensen og hans Personale ved Autogaragen, Vesterbro, Odense: En Smedejernslygte til Belysning af Skolens Indgangsport. Fru Anna Hansen, Slotsgade 24: Et stort og to smaa Dannebrog. Amtslæge, Dr. Lausten-Thomsen, Tønder: Nationaltidendes Europakort i 10 Eksempel, til de danske Skoler.

Til Børnebespisningen har en Mængde Personer og Institutioner givet Støtte. Dette findes omtalt andet Sted i Aarsberetningen.

Andre Gaver: Flensborg-Samfundet: Støtte til Indkøb af Fødtøj.

Vi bringer alle Giverne vor hjerteligste Tak!



PAA KRONBORG.

AFGANGSKLASSENS EFTERAARSREJSE.

I I K ø b e n h a v n .

Duborgskolens Afgangsklasses traditionelle Efteraarstur til Hovedstaden paabegyndtes den 30. September — og Rejsen derover fandt Sted med højt Humør hos alle Deltagerne. Lige siden Sommerferien havde Interessen i Klassen altid samlet sig om det skønne, vi skulde opleve, naar vi kom til Kongens By.

Selve Rejsen er jo saare afvekslende, saa Kupévinduerne var til Stadighed optaget af friske, spejdende, unge Ansigter, især ved Lillebæltsbroen, Odense, Sorø og Roskilde. (Storebæltsfærgen blev naturligvis »inspiceret« fra Kælder til Kvist).

Ankommet til Københavns Hovedbanegaard blev vi hjerteligt modtaget af de unge Hejmdalstudenter og de Kvarterværter, der nu i 5 Dage skulde have en sydslesvigsk Dreng eller Pige under deres gæstfrie Tag.

Solen smilede venligt ned over den travle Hovedstad, da vi Lørdag Formiddag mødtes ved Frederik VII.'s Statue foran Kristiansborg, Danmarks Riges Parlamentsbygning aabnede

sine Døre for os — og vi besaa Folketing og Landsting for derefter at ende i Snapstinget, hvor Frokosten blev indtaget. Folketingets Formand, *Hans Rasmussen*, kom til Stede og bød os i stilfærdige, men varme Ord Velkommen i Rigsdagen og bad os tage en Hilsen med hjem til Sydslesvig.

Derefter var vi nede under Kristiansborg og saa Ruinerne af den gamle Absalons Borg. Endelig kom Turen til selve Kristiansborg med alle dens pragtfulde Repræsentationslokaler. Hvor de unge var betaget af al den Pragt, de der saa for deres Øjne: Tronsalen, Ridder-salen o. a. med deres Marmor, Mahogni, Gobeliner og Malerier!

Lørdag Aften samledes vi med Medlemmer af Duborgsamfundets Københavns-Afde-ling til et hyggeligt Samvær.

Om *Søndagen* foretoges en Udflugt gennem det skønne Nordsjælland til Helsingør, hvor gamle Kronborg blev besøgt, under Jorden Kasematterne med Holger Danske — over Jorden Søfartsmuseet og Kronborgmuseets smukke Lokaler. Oppe fra Taarnet saa vi i det skønne Efteraarsvejr Sverrig »saare tydeligt!«.

Søndag Nat satte Efteraaret ind med Regn og Blæst, men dette fik ikke os til at tabe Modet. *Mandag* Formiddag fik vi »Det berlingske Hus« forevist under kyndigt Førerskab. Imponerende var det at se alle de store Maskiner, der forefindes i et moderne Bladtrykkeri, ligeledes at høre om alle de Hænder og Hjerner, der er i Virksomhed, inden Avisen er færdig til at læses ved Morgenkaffen.

Under Ledelse af Museumsassistent *Fabricius* gennemgik vi om Eftermiddagen Nationalmuseets Oldtidssamling. Danmarks nye Nationalmuseum er vel nok en Seværdighed af Rang! Et smukt og stilrent Bygningskompleks er det sandelig lykkedes Arkitekten at faa opført. At se alle disse værdifulde, uerstattelige Samlinger paa en Dag er en komplet Umulighed, og vi nøjedes derfor med Oldtidssamlingen og fik gennem vor Fører en udmærket Indsigt og Orientering i de ældste Tiders Kulturtilstande. Vi var vel nok interesseret ved Egtvedpigens og Hjortespringbaadens. Urimeligt, at Nydambaadens stadig findes i Kiel i Stedet for paa dens naturlige Plads i Danmarks Nationalmuseum!



ROSENBORG.

Aftenen var helliget et Besøg i Det kgl. Teater, vor gamle, fortrinlige Nationalscene. Der opførtes af Molière: »Misanthropen«, udført af Teatrets bedste Kunstnere, i Hovedrollerne Eyvind Johan-Svendsen, Karin Nellemose og Clara Pontoppidan. Vi ved alle, at Nationalscenen forstaaer at spille Holberg, derfor kunde de naturligvis ogsaa spille Molière, som jo er et af Holbergs Forbilleder.

Tirsdag Formiddag mødtes vi alle paa Strøget ved Illums store Magasin. Vi fik med den største Elskværdighed Varehuset forevist. Der var vel nok mange skønne — og dyre Sager, i Særdeleshed for Damerne. Pigerne gjorde store Øjne ved at beskue en Hat til 400 Kr. og en Kjole til 8—900 Kr. Vor »Førerske« vilde dog ikke lade os gaa i den Tro, at de kun havde dyre Ting der, derfor præsenterede hun ogsaa Kjoler til 18 Kr. for os.

Efter en god Frokost ovenpaa hos Illum vandrede vi hen til Kristian IV.'s skønne *Rosenborg Slot*, en Perle i den Tids Bygningskunst — og vidunderligt beliggende ved Rosenborg Have. Blandt Samlingerne beundrede vi særligt Kr. IV.'s »Vinterstue«, Kr. V.'s Sal med Kronjuvelerne og Regalierne — og Riddersalen med de danske Kongers Tronstol.

Fra Rosenborg kørte vi med Sporvogn til Carlsberg-Bryggerierne, i Dag Nordens største og førende Bajerskøl-bryggeri. Det var vel nok en Industrivirksomhed, hvis Størrelse maatte gøre Indtryk paa os, den viste, at der ogsaa i et lille Land kan findes foretagsomme Mænd af Verdensformat. Gamle Brygger I. C. Jacobsens Motto kunde godt gælde for os alle: »Lad os arbejde for Fædrelandet«. Gennem Carlsberginstitutionerne blev det ligeledes muligt for Emil Chr. Hansen at foretage sin verdensberømte Opdagelse af Gærets Rendyrkning, der er blevet af saa stor Betydning for hele Verdens Ølproduktion.

Tirsdag Aften samledes vi alle til et hyggeligt Samvær i »Hejmdal«s Lokaler med Værterne og vore udmærkede Førere, de unge Hejmdalstudenter. Aftenen indlededes med et interessant Lysbilledforedrag om det gamle København af Skoleinspektør Frk. *Claudia-Hansen*. Senere ved Kaffebordet blev der fra vor Side takket for den Hjertelighed og Gæstfrihed, hvormed vi var blevet modtaget i Kongens By. Derefter »optraadte« vi selv med lidt til Underholdning som et ringe Bidrag for det, vi har modtaget under vort Besøg derovre.

Onsdag Formiddag samledes vi ved Københavns smukke og imponante Raadhús — og fik velvilligst hele Byens Hus forevist. Oppe fra Taarnet beundrede vi »Byen med de mange Taarne«!

Efter Frokosten vandrede vi paa Kryds og tværs gennem »det latinske Kvarter«, saa Universitetet, Frue Kirke, var et Smut inde i Regensens gamle Gaard — og besteg til Slut Kr. IV.'s Rundetaarn: Vi syntes nu ikke, Peter den Store af Rusland havde udført nogen særlig stor Bedrift ved at køre op i Rundetaarn.

Tilbage til Raadhuspladsen, — og der ventede os en ny Overraskelse! Dagbladet Politiken vilde give en Tur til Kastrup Lufthavn — og en Flyvetur over Byen. Hvor bankede ikke de unge Hjerter stærkere ved Tanken om den første Flyvetur! Vilde man maaske blive luftsyg? Den ved Indstigningen i Maskinen udleverede Papirpose lovede intet videre godt. Men det hele gik fint, ved Udstigningen saas kun glade, oprømte Ansigter. Poserne medtoges til Erindring om denne herlige Oplevelse.

Vi var nu færdige med København i denne Omgang — og alle var enige om, at den var en dejlig By og fuld af flinke Mennesker; vi havde i hvert Fald ikke mærket andet. *Onsdag* Aften tog vi Afsked med vore Værter og Hejmdalerne nede ved Bornholmerbaaden. Næste Afsnit af vor Efteraarstrejse laa foran os: Bornholm vinkede næste Morgen, men Efteraarstormen blæste imidlertid nu med stiv til haard Kuling fra Vest!!



VED ØSTERLARS.

II. Paa Bornholm.

Det var en haard Overfart, en Nat, som de fleste af os ikke glemmer foreløbig. Men Solen stod højt paa Himlen *Torsdag* Morgen, da Baaden nærmede sig Rønne. Den ene efter den anden dukkede nu frem paa Dækket: vi var ved vort foreløbige Maal. Da vi igen fik fast Grund under Fødderne, blev vi budt hjerteligt Velkommen til Øen af Formanden for Grænsforeningen derovre, Højskoleforstander *Thomsen*. Vor Bagage blev hurtigt anbragt paa Bilerne — og snart rullede vi af Sted til Bornholms Højskole i Almindingen. Et godt Morgenmaaltid kvikkede op — og efter et Par Timers Hvile steg vi til Vogns paany for at tage denne skønne Klippesø i Besiddelse. Forstander *Thomsen* var paa hele Turen vor udmærkede Fører, han havde tilrettelagt hele Turen, og vi er ham megen Tak skyldig for hele Arrangementet og for den Tid, han ofrede paa os under vort Ophold derovre.

Første Dag var forbeholdt Østbornholm. Først gik Turen til det sydøstligste Punkt *Ducodde*, Bornholms Skagen med dens mægtige Klitformationer. Vinden blæste i det blændende, hvide Sand, saa man skulde tro, man var ude i en voldsom Snestorm. Vi kørte derpaa langs den fine *Balka* Badestrand til *Nexo* og standsede ved Frederiks Stenbrud, et af de største Stenbrud paa Øen; herfra kommer en Mængde af den berømte *Nexø* Sandsten, der er anvendt paa saa mange Maader i Danmark. — Efter et Kvarter Kørsel var vi ved *Paradisbækkerne*; først et lille Hvil til at spise den medbragte Frokost i det grønne. Men snart lød Fløjten — og vor Fører førte os nu gennem *Paradisbakkernes* skønne Mangfoldigheder: *Kodalen*, *Majdalen*, *Store Gryde*, *Rokkesten* o. a.

Det næste Ophold fandt Sted i *Svanke*, som fra Naturens Haand er beriget med Klippelandskaber i mildere og venligere Former end Nordlandet. Husene ligger spredt paa terrasseformige Skraaninger, fra hvis Højder man kan se ned over Tagene. Gaderne er ikke brolagte, men belagt med groft Grus. Ved Havnen saa vi *Silderøgerier*, *Redningsstation* og *Baadebyggeri*. Alle Byerne gjorde et behageligt Indtryk paa os med deres rene, pyntede og maleriske Huse.

Saa kørte vi mod Nordøst og standsede næste Gang ved *Randhøveshaarene*, Bornholms vildeste Klippeparti. Klipperne hæver sig her 80 Fod over Havet, hvor det var noget for Drengene at klatre rundt i, jo højere op, des bedre!

Fredag Morgen besteg vi atter Vognene for at fortsætte Turen til Nordbornholm. I *Østerlars* saa vi Øens største Rundkirke, hvis mægtige Mure i sin Tid sikkert har kunnet byde Fjenden Trods. Meget malerisk nord for *Østerlars* ligger Bornholms største Fiskerby *Gudhjem*, om Sommeren et Hovedknudepunkt for Turistlivet. Ualmindelig smukt ligger Byen med Husene terrasseformigt op ad Klipperne. Hovedhavnen er udspærngt i Klippen, og de mange Skær langs Kysten er en sand Pryd for Byen.

Fra *Gudhjem* fortsatte vi til *Helligdomsklipperne* ved Rø, hvor Naturen har dannet Kløfter og Klippeformationer af betagende Skønhed, f. Eks. Elefanhovedet, Lysklippen, den vaade Ovn og den sorte Gryde.



VED CUDHJEM.

Saa gik det langs med en smuk Strandvej videre mod Nordøst til Øens nordligste Forpost *Hammeren*, et vældigt kuplet og nøgent Granitlandskab, der kun er sparsomt bevokset med Lyng, Græs og Smaabuske. Vi saa *Hammersøen* og det mægtige Granitbrud, der leverer Skærver og Brosten til de fleste Gader og Landeveje i Danmark.

Endelig naaede vi til vort foreløbige Maal *Hammershus* Ruiner, som næst efter *Visby* er det største Ruinkompleks nord for *Alperne*. Efter at Frokosten var sat til *Livs*, gav *Forst. Thomsen* os et udmærket Overblik over Ruinens Historie, talte om Kampen mellem Kirken og Kongemagten, Øens Pantsættelse til *Lybækkerne*, senere den svenske Besættelse, som endte med *Hammershus'* Overgivelse til Bornholms Befrier *Jens Kofoed* i Dec. 1658. Det vil føre for vidt at komme ind paa alle de Seværdigheder, Ruinen indeholder; vi forlader den for at komme neden for Ruinen saa nær som muligt til *Løvehovederne*, der rejser sig paa mægtige Klipper ude i Vandet.

Ad dejlige Spadserestier vandrede vi til *Finnedalen*, hvor vi atter besteg Vognene for at køre til *Jons Kapel* lige nord for *Hasle*. Her naar de stejle Klipper en Højde af ca. 130 Fod; gennem en snæver Kløft fører en stejl Trappe ned til Kysten. Staar man nu dernede, ser man en isoleret Klippe, benævnt *Kapelklippen*. Sagnet fortæller, at en Enebomunk *Jon* fra *Klippeafsatsen* »*Prædikestolen*« forkyndte *Kristendommen* for de hedenske Bornholmere.

Den sidste Dag paa Øen var bestemt til en Vandretur gennem Danmarks trediestørste Skov *Almindingen*. Ad snævre, bugtede Stier førtes vi fra det ene skønne Sted til det andet, gennem *Ekkodalen* til *Almindingens* Midtpunkt *Christianshøj*, hvor Bornholmerne samles til Møder og Dyrskuer. Her staar ogsaa Bornholmernes Genforeningssten. Adskillige Sten og Anlæg staar til Minde om *Almindingens* Skaber, *Holzførsteren Hans Rømer*. Vi saa ligeledes *Louistræet*, et Minde fra Fr. VII.'s og *Grevinde Danners* Besøg derovre i 1851. Fra en Sten, kaldt *Dronningestenen*, var *Udsigten* særlig smuk; derfra snoede *Stierne* og *Vejene*

sig op til *Rytterhæigten*, Øens højeste, Danmarks næsthøjeste Punkt. Vi klatrede op i Udsigtstaarnet »Kongemindet« og havde deroppe fra en aldeles glimrende Udsigt over Skovens bølgende Toppe hele Øen rundt — og i det fjerne mod Nordøst skimtedes Christiansø.

Vi samledes den sidste Aften med vore Værter til et Afskedsamvær paa Højskolen. Klasselæreren takkede paa Elevernes og egne Vegne Bornholmerne for den Gæstfrihed, de havde vist, takkede særligt Forst. *Thomsen*, fordi han saa beredvilligt havde stillet sig til vor Raadighed og havde gjort alt for at muliggøre vor Udflugt derover — og talte ved Kaffebordet om det danske Mindretals vanskelige Kaar. Fra Bornholmernes Side blev der givet Hilsen og Haandslag og givet Udtryk for varme Tanker om den Kamp, der føres og skal føres ogsaa i Fremtiden af de Danske syd for Grænsen.

Hen paa Aftenen tog vi Afsked — og indskibede os i Rønne. Vejrguderne var os naadige denne Gang. De sidste Dages Oplevelser og skønne Indtryk blev ikke forstyrret af en haard Overfart. Vi kunde vende hjem til vor By belæsset med en Hoben gode Minder og Oplevelser blandt Landsmænd i Kongens By og paa Østersøens Perle. T. M.

FOR T S Æ T T E L S E S K L A S S E N I A A R H U S .

»Den 23. Sept. tager vi af Sted til Aarhus og bliver borte i en Uge.« Vild Jubel i Klassen!

Det var en feststemt Skare fra Tønning, Slesvig og Flensborg, som *Formanden* for Grænsforeningen for Aarhus og Omegn bød Velkommen paa Banegaarden i Aarhus efter en hurtig og behagelig Tur op gennem Jylland med DSB. Rektor *Christiansen* »delte ud«, og kort efter stod Læreren alene tilbage; hele hans Familie var undervejs til de forskellige private Hjem.

Den første Dag — en Lørdag — begyndte i Alvor; vi besøgte Mindeparken, et herligt Sted til Andagt i en urolig Tid. Vore Piger lagde vore Blomster, og Øjnene gled fra Navn til Navn, fra Slagmark til Slagmark med maaske det lønlige Haab: Lad os nøjes med *hun* at opleve *dette!* Rønnebærrene paa Vejen til vort næste Maal er vidunderlig i sin Efteraarsfarvepragt. Og saa var vi hos vore Venner i Byens Zoologiske Have og fik Tid til rigtig at beundre de smukke Samlinger.

Om Eftermiddagen mødtes vore Piger til en Sportsdyst med et Hold fra Katedralskolen og fik Klø. Skønt vi altsaa led et forsmædeligt Nederlag, overrasktes der os om Aftenen ved Festen i Katedralskolen en Faneplade til Erindring. Det var en smuk Festaften med et lodigt og fyldende Program, det første ved Musik og Oplæsning, det sidste ved et særdeles righoldigt Kaffebord.

Den næste Dag var en Søndag, som vi skulde tilbringe i Hjemmene, og der har hver enkelt oplevet saa meget, at Pladsen forbyder et nærmere Referat.

Mandag stod Programmet paa: Domkirken — den gamle By — og Ceres Bryggeri. Kirketjeneren var stolt af sin Kirke — og med Rette. Den gamle By er et Besøg værd, saa meget er der at se; vi maatte nøjes med Borgmestergaarden og den historiske Samling. Paa »Ceres« saa vi, hvordan Øllet bliver til og smagte tilslut Fabrikkens »Sodavander«. Der var en, der drak fem. Stakkel!

Tirsdag Morgen blev vi skruppet nede i Svømmehallen, meget passende tilrettelagt af Bestyrelsen saadan midt i Programmet. Det tog haardt paa en af vore store Piger, hun kom nemlig meget for sent til Mødestedet om Eftermiddagen: vi skulde besøge Fællesforeningen for Danmarks Brugsforeningers Fabrikker i Viby. Jeg vil ikke paastaa, at vi nu kan lave Margarine, Sæbe og Reb, men vi forstaa nu i hvert Fald lidt mere af det end før. Den allerstørste Del af Fabrikken er moderne indrettet, saa vi fik et godt Indtryk med hjem. Glæde vakte det ogsaa, at vi efter den megen Loben op og ned ad Trapperne blev budt paa en styrkende Kop Kaffe, som vi nød siddende. Om Aftenen saa vi »Jomfruburet« paa Byens Teater.

Til den næste Dag havde vi længe glædet os, vi skulde paa Biltur ud gennem Molslandet. Vejret var vidunderligt, og Turen vellykket fra først til sidst. Lad os nøjes med at anføre nogle Navne: Kalø Slotsruin, Agri Bavnehøj, Tinghulen, Runddyssen ved Knebel. Vi var godt trætte, da vi naaede hjem, og havde saa ogsaa fri den næste Formiddag, saa vi mødte udhvilet til Sejlturen i Havnen og til Festen om Aftenen med Grænseforeningens Medlemmer og vore Værter i »Koncertpalæet«.

Vor gode Ven, Skoleinspektør *Bernhard Hansen* tog den første Tørn, saa skulde vi underholde med Lysbilleder og Fortælling om vor Lejrskole i Rudbøl. Det blev en festlig Aften for os og gav atter Bevis for, at vi her i Aarhus har gode Venner, der saa sandelig ikke har glemt os.

Den næste Morgen tog vi Afsked med vore Værter og kære Venner. Hurraraabene skulde bringe Tak, men tillige skjule noget, vi alle følte. Saa kørte Toget, og Mundene fik Lov til at røre sig, baade med at fortælle og gnaske af de mange Godter, kærlige Mennesker havde givet med.

F. Kl.



UNDERVEJS FRA SKOLE TIL KIRKE.

DUBORGSKOLENS FØDELSDAG.

Lørdag d. 22. og Søndag d. 30. Oktober 1938.

Det blaaule Flag var hejst, og Festsalen var smykket med Efteraarsblomster om Morgen d. 22. Oktober. Ved Talerstolen stod Fanevagt, da Eleverne myldrede ind og fyldte Salen. Saa sang man »Som en rejseysten Flaade«, og *Rektor* talte om Duborgskolens Fortid og Fremtid. Alle vilde vi ønske paa Fødselsdagen, at Skolen vedblev at være ung og stærk — og paa dette Ønske blev der udbragt et Leve for Fødselsdagsbarnet. Saa gav Rektor Ordet til *Redaktør E. Christiansen*, der talte om *Jens Jessen* og gav et smukt og levende Billede af det Arbejde og den Kamp, som Redaktør Jessen havde ført for Danskhedens Sag, og hvorledes han havde maattet gaa i Fængsel, fordi han aabent sagde sin Mening om den præjsiske Undertrykkelse af vort gamle Grænseland. Hans Helbred blev ødelagt derved, og han døde en tidlig Død. Men han fik den skønne Indskrift paa sin Gravsten: »Tro indtil Døden.«

Rektor takkede for Talen — og understregede Jessens Kamp for Sandhed og Ret: »Vi vil rejse os til Ære for hans Minde!«

Saa spillede Skolens Orkester under Hr. *Oskar Nielsens* Ledelse en Række danske Sange — og hermed sluttede dette Samvær.

Traditionen tro vandrede Elever og Lærere derefter ned til Helligaandskirken, hvor vi modtoges af et Præludium, spillet af Organist *Bogensee*. Kirken fyldtes af de smaa Tilhørere, og vi sang: »Hyggelig rolig«, hvorefter Pastor *H. F. Petersen* ønskede Skolen til Lykke og talte over et Bibelord fra Lukas-Evangeliet. Der sluttedes med Salmen »Dig vil jeg elske, du min Styrke« — og Eleverne forlod Kirken og gik hjem.



VED HELLIGAANDSKIRKEN.

Festen for de tidligere Elever omtales i et Referat i »Flensborg Avis«:

Duborgskolen fejrede i Søndags sin 18 Aars Fødselsdag ved en vellykket Fest for tidligere Elever, hvoraf der var mødt flere end nogen Sinde før.

Der indledes i Gymnastiksalen med en Komedie, spillet af Lærere og Lærinder. »Publikum« var med fra første Øjeblik og ydede de optrædende paa »Scenen« Gang efter Gang hjerteligt Bifald. Dragterne var velvilligt stillet til Raadighed af selve Det kongelige Teater i København.

Samværet i Festsalen bagefter, hvor der var pyntet smukt med Blomster og Nordens Korsbannere, indledes med Sangen »Det suser i Nordens Skove«. Der blev Travlhed med at servere Kaffe for Fødselsdagsbarnets halvtredje Hundrede unge Gæster. Foruden Duborg-elever deltog ogsaa en Klasse fra Ahlmannskolen i Sønderborg, der var paa Besøg i Sydslesvig med Skoleinspektør *Bernhard Hansen* og to Lærere i Spidsen. Desuden deltog flere Gæster fra København, Apotekere, der havde været til Skoleindvielse i Tarup og nu fik Lejlighed til ogsaa at se Duborgskolen i Fødselsdagshumør.

Ved Kaffebordet, hvortil et Orkester spillede smukt, omdeltes Lektor *Anders Diemers* Sang »Du ligger i Hav som en Have«, der var blevet sunget om Eftermiddagen ved Ind-

vielsen af den danske Skole i Tarup. Saa tog Rektor Dr. *Andr. Hanssen* Ordet, idet han udtrykte sin Glæde over at se saa mange Gæster, og han rettede et særligt Velkommen til Gæsterne fra Sønderborg og København. Rektor bragte Forsamlingen en hjertelig Hilsen fra Lektor *Diemer*, der ogsaa gerne vilde have været til Stedne. Man sang derefter ovennævnte Sang.

Skoleinspektør *Bernhard Hansen*, Sønderborg, omtalte de første Fødselsdagsfester og nævnte derunder de kendte Duborgnavne, afdøde Lærer *Worsøe Schmidt* og Inspektør *Arps*, der netop den 30. Oktober i København fyldte 77 Aar, og hvis Tanker sikkert dvælede ved hans gamle Skole paa Fødselsdagen. Inspektør *Bernhard Hansen* fremhævede, at man imidlertid ikke maa nøjes med at se tilbage, men maa se fremefter, og han vilde ønske, at der stedse blev spændt flere Traade fra Flensborg til Danmark. Taleren mindede om den tyske Førers Ord om Grænserne og udtalte i denne Forbindelse, at nu maa Tiden være inde til, at danske unge syd for Grænsen og tyske unge nord for Grænsen maa kunne møde hinanden under lige Vilkaar. Her ligger der en Opgave og venter.

Det er tyndet ud i den danske Skov, men at der møder saa mange unge her i Aften, er dog trods alt et godt Tegn. Jeg tror, at der er Livskraft i jer. Taleren overrakte derefter som Gave til Fødselsdagsbarnet et forstørret Fotografi i Ramme af Professor *Rasmus Simesen*, der efter den første slesvigske Krig fik den Opgave at sætte en dansk Latinskole i Gang i Flensborg. I 1864 maatte Professor *Simesen* tage bort. Ret beset er Duborgskolen jo den gamle danske Latinskoles Arvtager. Et Leve for Duborgskolen.

Rektor *Hanssen* takkede Inspektør *Bernhard Hansen* fra Ahlmannskolen for Gaven og udtalte, at det for ham var en særlig Glæde at modtage dette Billede, da Professor *Simesen* paa en Maade var hans nærmeste Forgænger som dansk Skoleleder i Flensborg.

Derefter sang man »Løft dit Hoved«, og saa talte Lærer *Meng* om Nødvendigheden af at samle Ungdommen. Det er ofte svært at samle de unge. Dette gælder ikke mindst de danske Sammenslutninger. Deltag i Ungdomsarbejdet for jer egen Skyld og for vort Folks Skyld. Taleren kom ganske kort ind paa danske unges Tjenestetid og udtalte sin dybeste Respekt for de unge, der her ikke fornægtede deres Sindelag, men frejdigt bekendte sig som Danske. Erfaringen viste, at de saa blev respekteret i Arbejdstjeneste saavel som Militærtjeneste. (Sang: »I alle de Riger og Lande«.)

Saa oplæste Rektor *en Del Hilsner*, der var indløbet til Dagen. Blandt andet var der en Hilsen fra Sudeterlandet, hvorfra en tidligere Elev, der aftjente Værnepligten, havde sendt sin Lykønskning.

Apoteker *Oluf Poulsen*, København, talte paa de københavnske Apotekeres Vegne. Vi kom herved for at indvie Skolen i Tarup. Saa fik vi i Tilgift denne Fest. Det er et stort Plus, som vi sætter megen Pris paa. Der er mange nordpaa, der er klar over, at der brænder noget hernede. Taleren mindedes det, der binder alle Danske sammen, hvor end man færdes paa Kloden. Hvor Danske mødes, tænker de paa det derhjemme.

Lærer *Birkeland*, Sønderborg, takkede for Indbydelsen til Klassen og ønskede til Lykke med Dagen. Vi vil melde os til Fanen for det, der hedder national Genfødselse. En Tak til Grænseforeningen for dens Støtte til Rejsen. Tak for den Maade, I har taget imod os paa! Paa mine 19 Elevers Vegne vil jeg sige, at vi vil være med i Kampen med alle de Evner, vi har.

Lærer *Peder Jensen* pegede indledende paa, at alle forhenværende Duborgelever kan blive Medlem af Foreningen »Duborg-Samfundet«, og imødegik derefter en tysk Paastand om, at det danske Sprog frivilligt skulde være vejet tilbage for det tyske Sprogs Overlegenhed. Taleren mindede om H. C. Andersens Eventyr om Holger Danske, hvis Hovedtanke er: Der er en anden Styrke end den, der findes i Sværdet.

Efter Sangen »Du danske Mand« fortalte Lærerinde, Frøken *Elisabeth Madsen* endnu smukt om en Flensborgdrengs Oplevelser ude i Verden. Hans Hjemlængsel var saa stor, at

han afslog en Kongekrone derude. Han forblev trofast mod sin Hjemstavn og sin By. Elsk jeres Hjemstavn som han!

Saa sluttede Rektor denne Del af Festen med at udbringe et Leve for den danske Ungdom syd for Grænsen og dens Fremtid, hvorefter man sang »Jeg vil væрге mit Land«.

Aftenen fortsattes i Gymnastiksalen, hvor de unge fik sig en munter Svingom. Festen her sluttede som altid ved slige Lejligheder med Fællessangen »Altid frejdig, naar du gaar«, mens Rektor bød Farvel og Paa Gensyn!



VORE ELEVER VED SVANEDAMMEN.

AFSKEDSFEST MED KONFIRMANDER.

Torsdag d. 23. Marts Klokken 10 samledes Duborgskolens Lærere og Elever i Skolens Festsal for at tage Afsked med Aarets Konfirmander. Efter Fællessangen »I alle de Riger og Lande« talte *Rektor* til Eleverne om to danske Mænd, *Valdemar Ludvigsen* og *Vilhelm Helleesen*, Opfinderne af Tør-Elementet. Rektor vilde, idet han talte om disse danske Mænd til Eleverne, minde om to Ting, nemlig det, at havde man faaet en god Idé, saa skulde man arbejde videre med den og ikke give op. Det var netop det, Valdemar Ludvigsen havde gjort. For det andet vilde Rektor vise, at ogsaa et fire Millioners Folk kunde fostre Mænd, hvis Navne var kendt over hele Verden. Helleesens Tør-Element kunde købes over hele Jordkloden. Navne som Thorvaldsen, Bohr, Ørsted og andre vidnede om det samme.

Den festlige Sammenkomst i Festsalen sluttede med, at Rektor uddelte Boggaver til de Elever, som forlod Skolen, samt til dem, der havde været meget flittige og ikke havde forsømt Aaret rundt. Bøgerne var sendt som Gaver fra *Sprogforeningen* og *Flensborghus Bogsamling*. Skolen vil gerne benytte Lejligheden til at sige Tak for de tilsendte Bøger. Desuden havde Duborgskolen modtaget to smukke Sølvting fra *Georg Jensen* i København. De blev overrakt til to flinke Elever fra II. Realklasse og IV. Klasse. Ved samme Lejlighed uddeltes et Par Legater. Endelig har Sløjdinspektør *C. F. Krogh-Clausen* skænket en smuk Samling Værktøj, der gaves til de to dygtigste Sløjdere.

Samværet sluttede med Sangen »Altid frejdig«.



AFGANGLASSEN OG DENS LÆRERE. MARTS 1939.

AFGANGSEKSAMEN.

I Februar—Marts 1939 er der for syttende Gang afholdt Afgangseksamen. Som Censorer fungerede Lektor, Pastor C. Andersen, Sønderborg, i Naturlistorie; Rektor A. J. West, Sønderborg, i Fransk; Adjunkt K. Olrik, Haderslev, i Historie; Undervisningsinspektør O. Bjørneboe i Engelsk; Lektor H. Iversen, Sønderborg, i Naturlære; Skoleinspektør Bernhard Hansen, Sønderborg, i Geografi; Rektor J. Mogenssen, Aabenraa, i Tysk; Rektor Egeberg-Jensen, Haderslev, i Dansk, og Rektor L. Christiansen, Aarhus, i Matematik og Regning.

Den skriftlige Eksamen har fundet Sted i Dagene 21.—27. Februar. Den mundtlige Eksamen foregik i Dagene: 1., 3., 6., 8., 11., 15., 17., 20., 22. og 23. Marts.

Resultatet var følgende:

1. Erwin Asmussen (Arbejder L. Wilhelmsen)	91¼	Points
2. Svend Boysen (Smed C. Boysen)	79¼	»
3. Dorothea Bückert (Landmand E. Bückert)+	120	» Udmærk.
4. Otto Christiansen (Chauffør P. H. Christiansen) ..	95¼	»
5. Marga Ingwersen (Landmand Johs. Ingwersen) + ..	110¼	»
6. Gudrun Jensen (Journalist J. N. Jensen) +	112¼	»
7. Hans Jessen (Landmand Johs. Jessen) +	121	» Udmærk.
8. Svend-Aage Jessing (Overgendarm H. Jessing) ..	89¾	»
9. Martha Jøhnk (Bager Wilh. Jøhnk) +	106¾	»
10. Kaj Lorentzen (Speditor A. Lorentzen) +	108	»
11. Marie Lorenzen (Arbejder G. Lorenzen) +	102¼	»
12. Willy Müller (Elektriker Wilh. Müller)	84¼	»
13. Helmuth Paulsen (Maler Johan Paulsen)	97¾	»
14. Henriette Rottmann (Arbejder Karl Rottmann) +	110	»
15. Astrid Schøler (Arb. Marie Schøler)	85	»

Eksamen er afholdt efter samme Regler som Præliminæreksamen i Danmark. Til at bestaa kræves 69¼ Points, naar Eksamen tages med Engelsk Tysk og Fransk (+). 65 Points, naar Fransk udelades. Til Udmærkelse kræves 120 Points.

AFSLUTNINGSFESTEN.

Fredag den 24. Marts tog Skolen Afsked med Afgangsklassen og Fortsættelsesklassen. »Flensborg Avis« refererer:

I Gaar Middags samledes Børn, Forældre og Venner af den danske Skole i Duborgskolens Festsal til Afskedsfest for dem, der gik ud af anden Realklasse og af Fortsættelsesklassen, og altsaa nu, efter i en lang Aarrække at have haft deres daglige Gang paa Skolen, var samlede for sidste Gang som Skoleelever.

Det er paa Forhaand en Forventningens Stund. De, der var mødt i god Tid, sad stille eller talte dæmpet. Saa gik Fløjdøren op, og ind kom

Rektor **A n d r. H a n s s e n** med sine Elever, og samtidig førtes Skolens Silkeflag frem. Forsamlingen rejste sig stille; Fanevagten tog Opstilling ved Talerstolen, og Eleverne indtog deres Pladser.

Talerstolen var smykket med en stor Buket lyserøde Nelliker fra »En tidligere Elev«, der ogsaa skulde have afsluttet ved denne Lejlighed, men var flyttet bort.

D r. H a n s s e n: Velkommen til Skolens største Fest i Aarets Løb. Ikke uden Vemod ser vi den store Flok drage bort fra Skolen, men vi samles tillige i Haab om en god Fremtid for dem alle.

Forsamlingen sang »Der dukker af Disen«, og som altid kendtes det igen, at Jeppe Aakjær med nogle af Sangens Linier har udløst en almen Følelse, nemlig med de Linier:

Hvad var vel i Verden det fattige Liv
med al dets fortærende Tant,
om ikke en Plet med en Dal og lidt Siv
vort Hjerte i Skælvinger bandt!

Saa talte **R e k t o r e n**. (Talen findes gengivet forrest i Aarsberetningen.)

Den store Gruppe af smaa Sangere tog nu Opstilling under Lærerinde, **F r ø k e n I n g e r O t t o s e n s** Ledelse. Skælmsk og fornøjet sang de først Folkevisen om »Roselil og hendes Moder«. De mange Barneøjne fulgte trofast Dirigentens livlige Bevægelser, og det blev en Fryd at lytte til Sangen. En gammel latinsk Paaskehymne var det ikke mindre en Nydelse at følge.

Dimittenderne modtog derpaa deres Eksamensbeviser og Fortsættelsesklassens Elever deres Vidnesbyrd. I Tilslutning til dette store Øjeblik fulgte Uddelingen af et Par Legater, OVERRÆKKELSE af en stor Boggave til den, der fik Aarets største Eksamen, og til den, som havde de fleste Points i Dansk og Historie.

Paa Forældrenes Vegne rettede **J o u r n a l i s t J. N. J e n s e n** en Tak til Skolens Leder og Lærere og udtalte gode Ønsker for Skolen.

Saa sang Skolekoret under **L æ r e r O s c a r N i e l s e n s** Ledelse Gades »Agnete og Havfruerne«, der dannede en smuk Afslutning paa Højtideligheden.

Efter at »Høje Nord« var sunget som Fællessang, skiltes man; men endnu lød mangt et »Til Lykke!«, og lige let er det nu engang ikke at sige Farvel; det erfares ikke mindst ved en saadan Lejlighed. De fleste vil vel mene, at hvor Forholdet er bedst, der bliver det svært at sige Farvel ogsaa for Lærerne. Dette kendtes nu som før og fastslog blandt andet for de bortdragende, at der er knyttet Traade, som, selv om der nu ikke mere skal knyttes videre paa dem fra Dag til Dag, dog kan føre tilbage til et Livsafsnit, hvis Værdier ikke blegner.



DEN UKENDTE DANSKE SOLDATS GRAV I SYDSLESVIG.

Til Digtet i »Flensborg Avis« den 21. Juli af *M. P. Ejerslev* om den ukendte Soldat, hvis Navn vi kender, og Artiklen af *A. Holst Jørgensen* den 24. Juli om de ensomme Krigergrave, vil jeg kun tilføje, at for os hernede er den ukendte Soldats Grav dog den, hvori hviler en dansk Artillerist, som vi ikke kender Navnet paa, og som hviler, hvor man fandt ham i Landevejsgrøften ved Falkenberg lidt nord for Slesvig. Stenen paa hans Grav fortæller, at her hviler en dansk Artillerist, som faldt for sit Fædreland den 23. April 1848. Et Jerngitter hegner Graven, hvorover hvælver sig en Ask, hvis Rødder tager baade Gitter og Sten ind i sit Favntag. Han blev for os Symbolet for den ukendte, danske Soldat i Sydslesvig.

Han ligger ved Alfarvej, hvor Mængder af Mennesker Aaret igennem jager forbi i stærkere og stærkere Tempo, hvorfor det ogsaa kun er de faa, der ser den, og endnu færre, der dvæler ved den! Hvert Aar den 23. April lader det danske Krigsministerium lægge en Krans paa denne »den ukendte Soldats« Grav, og naar den lille Kreds »Isted-Gildet« paa Isteddagen vender hjem efter at have lagt Kranse paa Gravene og ved Mindesmærkerne paa Isted-Slagmarkerne, saa huskes ogsaa den ukendte Soldats Grav i Grøften ved Falkenberg med Blomster.

Nu staar Roserne i Flor, hvor Danskeren Læssøe faldt paa Højen ved Isted Sø; Bregnerne slaar sammen om Mindestenen for Normanden Schleppegrell i Hegnet ved Stolk, og Kristtjørnen breder sig over Svenskeren Nordbergs Grav i Skoven ved Popholt. Disse og alle de andre Istedsoldaters Grave og Mindesmærker hernede blev ogsaa i Aar paa Isteddagen smykket med Kranse og rode og hvide Blomster, og den ukendte Soldats Grav blev ogsaa husket!

Slesvig, Isteddagen 1938.

Jørgen Jørgensen.

FRA SKOLENS DAGBOG.

Skoleaaret begyndte Onsdag den 20. April.

Torsdag d. 12. Maj besøgte anden Gymnasiekl. fra Falkonérgades Gymnasium i København Flensborg og det sydlige Slesvig. Om Formiddagen besøgte Duborgskolen under Ledelse af Rektor Helena Johansen, Adjunkt Axel Rosendahl og Lektor, Frk. Inger Liliequist. I Skolens Festsal fortalte Inspektør Dirks om Forholdene.

Duborgskolen deltog med 2 Hold Elever i det store Stævne i Sønderborg i Dagene 13. og 14. Maj under Ledelse af Frk. Oxenvad og Hr. Bückert. Ved Aftenmødet i Sønderborghus overbragte Inspektør Dirks Skolens Hilsen og Tak, og Skolens Elevkor sang nogle Sange under Ledelse af Frk. I. M. Ottosen.

Skovturen til Marieskoven foregik Lørdag d. 14. Maj i herligt Vejr. Alle Klasser undtagen Realklasserne deltog.

Ved Morgensangen Mandag d. 16. Maj omtalte Insp. Dirks vore Elevers Deltagelse i Idrætsstævnet. Ved samme Lejlighed blev den modtagne Sølvplade anbragt paa vor Skolefanes Stang.

Valdemarsdagen, 15. Juni. Skolens Flag var med ved Morgensangen. Rektoren talte om Dannebrog og dets Betydning for det danske Folk. Til Slut sang vi »Vift stolt paa Kodans Bølge«.



VED KOBBER-
MØLLEN.

Vandredag d. 1. Juli. Den drukkede i Regn! Men alligevel var Eleverne vidt omkring. De 3 ældste Klasser var ved Dannevirke og i Slesvig. IVa. var i Lyksborg, Holdnæs og Husby, IVb. ved Schäferhaus, IIIa. i Museum, IIIb. i Graasten, IIa. i Rønshoved, IIb. i Kollundmark (Fjølde) og Førsteklasserne i Nyhus.

20 Spejdere fra »Hejmdal«s Troppen deltog — efter Indbydelse fra 1. Køge Trop — i Køge Bys 650 Aars Jubilæum i Dagene 1., 2. og 3. Juli. — Vi spillede dels til March gennem Byen, dels paa Stadion, ved et Svømmestævne, ved Alderdomshjemmet, i Teaterhaven og til Fakkeltog. Det blev en Række smukke Oplevelser, der indledes med en Modtagelse paa Banegaarden, da vi ankom, og afsluttedes med et stemningsfuldt Fakkeltog gennem Køge Bys gamle Gader. Det festligste var naturligvis, da Kongen ankom med »Dannebrog« og talte venligt med os.

For de smukke Dage og dejlige Minder takker vi Skolen, der gav os fri, og Køge Bys Spejdere og Borgere, der tog saa venligt imod os. O. N.

De danske Skolers Idrætsstævne fandt Sted paa Flensborgs Stadion Lørdag d. 16. Juli. Vejret var smukt og varmt, og Stævnet forløb udmærket.

Sommerferie fra 20. Juli til 25. August.

Den nye Skolebygning til Dansk Privatskole for Ladelund og Omegn blev indviet ved en Festlighed i Ladelund Søndag d. 28. August.

Undervisningsminister Jørgen Jørgensen og Folketingsmand Rasmussen, Gylling, besøgte d. 29. August Duborgskolen og saa Skolens Lokaler.

I. Realklasse var i Lejrskole i Rønshoved fra 29. August til 10. September under Ledelse af Lærer Oscar Nielsen og Frk. Inger Ottosen. Samtidig var Fortsættelsesklassen i Lejrskole i Rudbøl under Ledelse af Lærer H. Meng.

Søndag d. 25. September havde Skolen Besøg af en stor Forsamling af svenske, norske, finske og danske Presse mænd. I Festsalen talte Rektoren til dem om den danske Skoles Kaar syd for Grænsen.

Mandag d. 26. September fejrede vi Kong Christian den Tien des Fødselsdag. Ved Morgensangen var Skolens Fane rejst ved Siden af Talerstolen, og Rektoren talte om Kongen, hvorefter vi sang Kongesangen.

Skolens Fødselsdag fejredes for nuværende Elever Lørdag d. 22. Oktober, og for tidligere Elever Søndag d. 30. Oktober. Herom findes Beretning andet Sted.

Søndag d. 30. Oktober blev den nye Skolebygning i Tarup indviet.

Søstrene Dueholms Legat blev uddelt ved Morgensangen Fredag d. 4. November, Ingeborg Dueholms Fødselsdag.

Dansk Lærerforening, Flensborg, afholdt, paa Duborgskolen i Dagene 4.—5. November et Instruktionskursus for Lærere. Som Iustruktører virkede Kommunalærer K. B. Nielsen, Haslev, Kommunalærer R. Engberg Petersen, Vejle, Seminarielærer Axel Nielsen, Haderslev, og Magister Asger Ditlevsen, Gentofte.

Arhus By-Orkester, Jydsk symfonisk Orkester, afholdt under Ledelse af Dirigenten, Thomas Jensen, en Koncert i Borgerforeningens Sal Tirsdag d. 15. November, Eftm. Kl. 4 — for Eleverne ved de danske Skoler.

Lørdag d. 19. November besøgte Klasserne I. Real og Forts., under Ledelse af Hr. Dinsen Hansen og Hr. Meng, Udstillingen paa Museet »Flensborgs Skibsfart i gamle Dage«. Hr. Kaptajn Madsen havde lovet at ville fortælle Eleverne lidt om Udstillingen.

De danske Gymnastikforeningers Finlandsfilm vistes Mandag d. 21. November for Klasserne IIR., IR., IVa. IVb. og F.

Sønderjydsk Skolescene var her Onsdag d. 30. November og spillede i Byens Teater »Genboerne«, iscenesat af Robert Schmidt, og med Johannes Krogsgaard som Klint og Sigurd Langberg som Løjtnant v. Buddinge. Teatret var fyldt af danske Børn fra Skoler i Flensborg, Slesvig og Landdistrikterne. Og Jubelen var stor over Løjtnanten og Studenternes Bedrifter.

Journalist E. Boes fra Estland og Tolk Sieber fra Hannover holdt paa Svensk et Foredrag for Duborgskolens 3 ældste Klasser d. 7. December. Foredraget handlede om Nordafrika og Sahara — og var ledsaget af Lysbilleder og Grammofonplader.

Adjunkt Frk. Christiane Jørgensen døde d. 6. December i sit Hjem i Krusaa — faa Dage før hun vilde være blevet 79 Aar. Hun skal mindes for sin store Kærlighed til dansk Ungdom her, og fordi hun ofrede baade Kræfter og Penge paa Danskhedens Sag i Grænselandet. Denne Sag var hendes Hjertesag, og hun har siddet mange Timer i de smaa Landsbyskoler og fortalt Danmarks Historie — og gennem hele sin Færd levet og aandet med i sine Landsmænds Kamp. Tak!

Skolens Julefest blev afholdt Torsdag d. 22. December Kl. 10 Formiddag. Herom skriver »Flensborg Avis«:

Man kender alt saa godt: de to store, smukke Graner, der naar fra Gulv til Loft, øverst oppe i Festsalen, den lange Lysrække paa Talerstolen og Skolens smukke Silke-Dannebrog med sin Fanevagt. Set og kendt, og dog lige smukt! *N. J. Billum* indleder paa Harmoniet, hvorefter alle synger »Lovet være du, Jesu Krist«.

Saa taler Skolens Rektor, Dr. *Andr. Hanssen*:

I de store Byer, hvor der bor mange Tusinde Mennesker — flere Hundrede Tusind Mennesker, som f. Eks. København eller Hamborg — eller maaske flere Millioner Mennesker som i London eller Berlin eller Moskva, der hænder det, at der er Mennesker, som ikke har nogen Bolig, hvor de kan være om Natten. — Tænk jer — alle disse mange Gader, utallige Huse — og dog vandrer disse Mennesker omkring — uden at have noget Hjem.

Det kan godt være, at de selv er Skyld i det. Maaske har de stjaalet — og maaske har de siddet i Fængsel —, maaske har de været onde mod andre Mennesker, og derfor er der ingen, der vil have noget at gøre med dem.

Saa gaar de da og driver omkring i Kulden, saa længe det er Dag — og om Aftenen finder de ind i et Natteherberge, et Sted, hvor de kan faa Lov til at faa en Seng at sove i. — Det er ikke noget Hjem — de kender ikke hinanden. Men de kan have Fred og Ro, mens de er der.

I et saadant Natteherberge hændte det ovre i *Moskva*, at en Mand, som siden blev en stor Digter, var kommet ind. Det kan være, at han dengang ogsaa selv var ussel og elendig. Men det kan ogsaa være, at han gjorde det for at se og høre, hvad der skete.

Da Morgensolen fik Vinduerne til at lyse, vaagnede alle disse stakkels Mennesker. Nu skulde de altsaa igen have deres Pjalter paa. Nu skulde de igen ud paa Gaden og vandre omkring. Ud til den trøstesløse Tilværelse.

Da skete der noget mærkeligt. Der var *en af dem, der lagde sig paa Knæ — med Ansigtet mod Morgensolen* — og begyndte at bede til Gud.

De andre Stakler nærmede sig. Nogle af dem skar Ansigt — og rystede paa Hovedet. De mente nok ikke, at han var rigtig klog. Og nogen var nysgerrig, og alle undrede sig over, at en af dem troede paa Gud.

Men han lod sig ikke forstyrre. Han talte med Gud, som om han var alene med ham i hele Verden. — Og de andre stod ganske stille — og grebet.

De forstod, at der for ham var en Lysets Verden oven over al Elendigheden. Bag ved den Nød og den Usselhed, som de levede i, var der en skønnere Verden, som de alle kunde naa, naar de selv vilde.

Saadan gik det, da Solen stod op — over *Natteherberget*. Og *saadan kan det gaa os alle*. Vi lever i en Verden, hvor der er meget smukt. Men Mennesker kan gaa og ødelægge saa meget for hinanden — og være onde ved hinanden. Og for Resten ogsaa være onde ved sig selv . . .

Saa trænger de til, at *Guds Morgensol* kan komme og vække dem.

Og *Guds Morgensol* — det er *Julen!*

Julen er Jesu Kristi Fødselsdag. Han kom til Jorden som en Hilsen fra Gud til Mennesker. Som et Bud om Lys og Glæde.

Og det kan godt være, at vi har gaaet og frosset i Sjælen — og syntes, at der ikke var noget ved det hele. Men naar vi tænder alle disse Lys — saa er det en Morgensol, der stiger op for os, og siger, at der er en ny Dag for dig og mig. —

Julen er en Morgensol! Julen er en ny Dag. Og nu skal vi høre det *gamle* Budskab — om den *evigt unge* Dag.

Jul og Lys hører sammen. En Tylvt hvidklædte Smaapiger kommer vandrende med brændende Lys og slaar en Halvkreds for saa at synge om Solhvervet, mens Blomsterne sukker: det sner!

Bethlehems-Barnet i Krybberummet,
det er den evige Vaar;
troende Hjerter det har fornummet:
Jul gør lykksaligt Nytaar.
Derfor bærer Blus vi med Glæde!

Jullevangeliet fortælles, ligesom altid tilforn, af Barnemund. Børnekoret (under Frøken *Ottosens* Ledelse) synger meget smukt, ledsaget af Violiners Toner (dirigeret af Lærer *O. Nielsen*) *J. S. Bachs* »Barn Jesus i en Krybbe laa«, *J. L. Emborgs* »Jul« og *Prætorius's* »En Rose saa jeg skyde«. Et Par unge Repræsentanter for Ahlmannskolen i Sønderborg bringer Julhilsen fra Skole til Skole, og saa klinger til Slutning varmt og højtidsfuldt: »Kimer, I Klokke«. Julen er kommen med Solhverv for Hjerterne bange — Æren er Guds i det Høje!

Der ønskes glædelig Jul. Nogle skal rejse og har Billet rede; andre er kommet hjem og har som gamle Elever fra Skolen deltaget i Festen.

Skolen indledede Julen — nu venter Hjemmene; snart lægges Travlheden til Side og giver Plads for Stilheden, mens Kirkens Klokker kimer Højtid over Lande, og det kendes paa ny, at Kærligheden bøder og bærer og samler.

Dr. Krarup Nielsen holdt d. 2. Februar et Foredrag for de to Skolers Elever, der var samlet i Borgerforeningens Sal. Foredraget var ledsaget af de skønneste, farvelagte Lysbilleder fra Sydhavsøerne.

Ved Rektorens 60-Aars-Fødselsdag d. 4. Marts var der dækket Bord i Gymnastiksalen til alle Elever. De fik Chokolade og Wienerbrød. Ved Middagstid mødte Folkeraadets Ledelse og Skoleforeningens Ledelse og overrakte hver en Adresse. Om Aftenen var Rektor med Familie Gæster ved en Fest, som Lærerforeningen afholdt.



SKOLEORKESTERET.

Sang- og Musikfest med Skolens Orkester og Elevkor i Borgerforeningens Sal Onsdag d. 22. Marts.

Afskedsfest med Konfirmanderne d. 23. Marts. Rektoren talte om Vilhelm Hellesen og Valdemar Ludvigsen (Det danske Tør-Element).

Afslutningsfest med Dimittenderne d. 24. Marts.

Skolens Elevkor og Orkester foretog i Paaskeferien en Rejse til Grindsted, Viborg, Kellerup og Aarhus — og gav i hver af disse Byer en Koncert under Ledelse af Frk. Inger Ottosen og Hr. Oskar Nielsen. Vore Elever gjorde deres bedste og blev overalt modtaget som gode Venner. De fik paa denne Tur set meget smukt og havde mange interessante Oplevelser.

Det nye Skoleaar begynder d. 12. April.

EN NY MORGEN.

Af en Artikel af Red. E. Christian-
sen i »Flensborg Avis«. 25. Juni 1938.

En ny Morgen gryr efter St. Hansaften, graa og fugtig igen. Egen er jo i Aar sprunget ud længe før Asken, og derefter skulde Sommeren gaa i Vasken. Men der bag Transformatoren har den lille Buksetrold klemt sig ind i Krogen og ler den forbigaaende kedelige Mand lige ind i Ansigtet med et saadant Skælmeri, at Skyerne øjeblikkelig jages paa Flugt. Et Øjeblik efter styrter hun som en Hvirvelvind ud imod sine to smaa Tvillings-Kammerater, og der lyder et trestemmigt Glædeshyl af en anden Verden.

Ja, paa den Maade kan de smaa ogsaa sejre. Maaske vi ikke kun skal opøves i den dybe Alvor, som vor Folkeskæbne rummer saa meget af, men ogsaa i at gøre os fri i den hjertelige Latter, hvormed vort evig unge Modersmaal skal sejre. Maaske vi skal lære noget ikke alene af Vinter og Vaar, men ogsaa af vor Hjemstavns uimodstaaelige Smil i de flygtige Uger, mens Hegnene er klædt til Fest.

Alt er givet os som Gave til ny Frimodighed i Livets Kamp.